

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
www.moec.gov.cy

Ερευνητικό
πρόγραμμα
αναβίωσης της
Κυπριακής Αραβικής
και δημιουργίας
Αρχείου Προφορικής
Παράδοσης
2013-2022

Μαριλένα Καρυολαίμου | Πανεπιστήμιο Κύπρου
Επιστημονική Υπεύθυνη

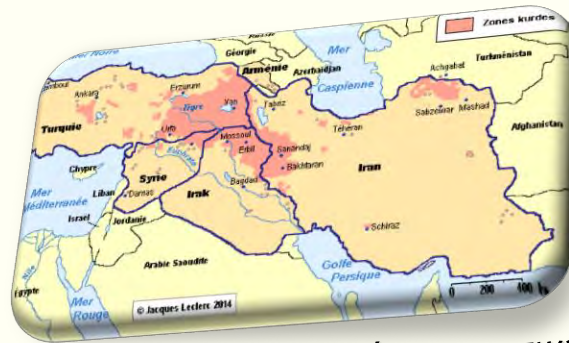
Η Κυπριακή Αραβική (ΚΑ): μια γλώσσα θύλακας

Ρομανί | Ντομάρι – πλάνητας γλώσσα

Βερβερική - κατεξοχήν μειονοτική

Κουρδική – κατεξοχήν μειονοτική

Μεταξύ των μειονοτικών γλωσσών της Ανατολικής Μεσογείου, η **Κυπριακή Αραβική** ή **Sanna** αποτελεί μια **γλώσσα θύλακα**: πρόκειται για γλώσσα που μιλιέται σε ένα μόνο χωριό που βρίσκεται στην κατεχόμενη σήμερα επαρχία της Κερύνειας από Κύπριους Μαρωνίτες που εγκαταστάθηκαν στο νησί πριν από πολλούς αιώνες.

Βλαχική - γλώσσα πολυθύλακας

Κυπριακή αραβική – γλώσσα θύλακας

Αρμενική – διασπορική γλώσσα

Οι Μαρωνίτες: μετανάστες του Μεσαίωνα

Οι Μαρωνίτες ανήκουν στα δόγματα της Ανατολικής Ρωμαιοκαθολικής εκκλησίας και εγκολπώνονται τη διδασκαλία του Αγίου Μάρωνα (350-410 μ.Χ.), ενός Σύρου μοναχού που γεννήθηκε κοντά στην Αντιόχεια της Συρίας, τμήμα τότε της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας. Εικάζεται ότι ήταν φιλήσυχοι πληθυσμοί που οργανώνονταν και κατοικούσαν συνήθως γύρω από τα μοναστήρια τους.

Στην Κύπρο εγκαταστάθηκαν σε τέσσερα διαδοχικά κύματα μεταξύ του 7^{ου} και του 13^{ου} αιώνα. Ορισμένες από αυτές τις μεταναστεύσεις τεκμηριώνονται ιστορικά ενώ για άλλες οι πληροφορίες που έχουμε είναι ανεπαρκείς. Σε αντίθεση με άλλα θρησκευτικά δόγματα που βρίσκονταν στην Κύπρο τα μεσαιωνικά χρόνια αλλά στη συνέχεια έφυγαν από το νησί, οι Μαρωνίτες επέλεξαν να μείνουν μόνιμα και ως εκ τούτου θεωρούνται σήμερα γηγενής πληθυσμός της Κύπρου.

Παρότι δεν υπάρχουν γραπτά κείμενα που να μαρτυρούν ότι η γλώσσα είχε ήδη εξελιχθεί διαφορετικά από την Αραβική των περιοχών προέλευσης, ορισμένες μαρτυρίες αναφέρουν τη Μαρωνιτική ως διαφορετική από άλλες γνωστές μορφές Αραβικής (βλ. το πιο κάτω απόσπασμα από τον E. de Lusignan).

Etienne de Lusignan
1580

«Σήμερα, μιλάνε έντεκα διαφορετικά είδη γλώσσας, δηλαδή λατινικά. Ιταλικά, μια παρεφθαρμένη μορφή Ελληνικής, Αρμενικά, Κόπτικα, Ασιαβίτικα, **Μαρωνιτικά**, Συριακά Ινδικά, Αλβανικά ή Μακεδονικά και Αιγυπτιακά»

Οι Μαρωνίτες: μετανάστες του Μεσαίωνα

- Η πρώτη ομάδα Μαρωνιτών ίσως να ήρθε στην Κύπρο από τις περιοχές της Μεγάλης Συρίας γύρω στον 7^ο ή 8^ο αιώνα ίσως εξαιτίας της αντιπαλότητας που είχε δημιουργηθεί με τους Βυζαντινούς ή λόγω της αραβικής κατάκτησης.
- Η δεύτερη μετανάστευση πιθανότατα χρονολογείται από τον 10^ο αιώνα και ίσως να συνδέεται με την καταστροφή του μοναστηριού του Αγίου Μάρωνα στον ποταμό Ορόντη και την καταστροφή της Απάμειας, γύρω στο 938 μ.Χ., που ανάγκασε τους Μαρωνίτες να διαφύγουν στα βουνά του Λιβάνου.

Δεν υπάρχουν τεκμήρια για τις δύο πρώτες αυτές μεταναστεύσεις

Οι Μαρωνίτες: μετανάστες του Μεσαίωνα

- Το τρίτο κύμα μετανάστευσης χρονολογείται αμέσως μετά την εγκαθίδρυση του Λατινικού Βασιλείου της Κύπρου από τον Οίκο των Λουζινιανών, στα τέλη του 12^{ου} αιώνα. Αυτή η μετανάστευση είναι επαρκώς τεκμηριωμένη και ενδέχεται να είναι αποτέλεσμα ενθάρρυνσης από τους ίδιους τους Λουζινιανούς που επιθυμούσαν να ενδυναμώσουν το λατινικό στοιχείο στο νησί, έχοντας υποσχεθεί δωρεάν γη ως ανταμοιβή για όσους αποφάσιζαν να εγκατασταθούν μόνιμα στο νέο βασίλειο.
- Η τέταρτη μετανάστευση χρονολογείται από τα τέλη του 13^{ου} αιώνα, πιθανότατα από την εποχή της ήττας των Σταυροφόρων στην Τρίπολη του Λιβάνου και την κατάκτηση της Ιερουσαλήμ. Είναι και η μοναδική μετανάστευση από την Ιερουσαλήμ.

Μερικοί από τους Μαρωνίτες που εγκαταστάθηκαν στο νησί συνεργάζονταν με την αυλή των Λουζινιανών ως γραφείς ή μεταφραστές λόγω της γνώσης που είχαν της Συριακής και της Αραβικής και έτσι εγκαταστάθηκαν κυρίως στη Λευκωσία και τα υπόλοιπα αστικά κέντρα. Άλλοι πιθανόν να ασχολήθηκαν με το εμπόριο.

Οι περισσότεροι, όμως, διατήρησαν τον μοναστικό τρόπο ζωής τους (Hourani 2008), επιλέγοντας να κατοικήσουν σε αγροτικά τεμάχια γης που τους παραχώρησαν οι Λουζινιανοί βασιλείς. Εκεί ασχολήθηκαν με τη γεωργία και την κτηνοτροφία.

Σταδιακή δημογραφική συρρίκνωση

Οι Μαρωνίτες ζούσαν κυρίως στις βόρειες περιοχές του νησιού κατά μήκος της γραμμής που εκτείνεται από την Καρπάσια ανατολικά μέχρι και το ακρωτήριο Κορμακίτης δυτικά.

Ο αριθμός των μαρωνιτικών χωριών μειώθηκε από 60 (;) τον 13^ο αιώνα, σε 33 τον 15^ο αιώνα και σε 19 στα τέλη του 19^{ου} αιώνα.

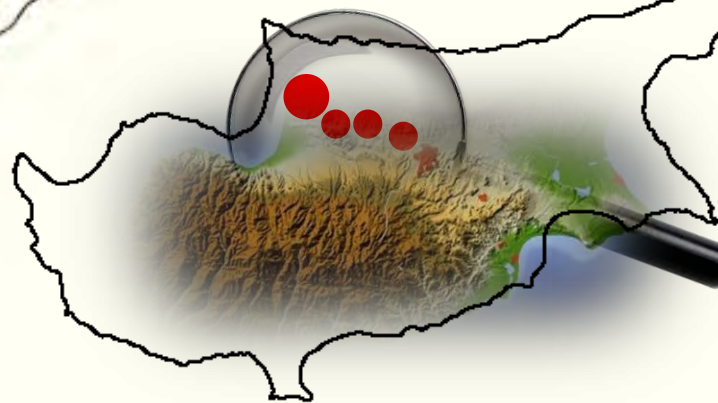
**13ος
έως
19ος**

Από τις αρχές του 20ου αι. οι Μαρωνίτες περιορίστηκαν σε 5 και στη συνέχεια σε 4 χωριά: Κορμακίτης, Ανώματος, Καρπάσια, Αγία Μαρίνα, και ένα, η Καμπυλή, έναν με μικτό μαρωνιτικό και τουρκοκυπριακό πληθυσμό.

**20ος
αιώνας**

Μετά την τουρκική εισβολή του 1974, οι Μαρωνίτες αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τα χωριά τους και όσοι, λίγοι, αρνήθηκαν να φύγουν και παρέμειναν για να διαφυλάξουν τις περιουσίες τους, για πολλά χρόνια δεν μπορούσαν να κυκλοφορήσουν ελεύθερα. Σήμερα ζουν στον Κορμακίτη 182 και στην Καρπάσια 17 **εγκλωβισμένοι και επανεγκατεστηθέντες**. Οι υπόλοιποι ζουν κυρίως σε πόλεις της ελεύθερης Κύπρου.

**Από το
1974**

Η ΚΑ ή Σάννα: μια διττά υποβαθμισμένη ποικιλία

● Αραβική ποικιλία με **διττά υποδεέστερη θέση** (doublement minorée [Roth 1986, 2000, 2004](#)):

- έναντι της Κλασικής Αραβικής και άλλων Αραβικών ποικιλιών αναφοράς (Λιβάνου, Αιγύπτου κ.λπ.),
- έναντι των κυρίαρχων γλωσσών:
 - της Ελληνικής ως γλώσσας της πλειοψηφίας,
 - της Τουρκικής ως γλώσσας της άρχουσας τάξης επί τουρκοκρατίας και της περιβάλλουσας κοινωνίας ύστερα από την τουρκική εισβολή του 1974.

● Αυτές οι δύο **αρνητικές αξιακές καταχωρίσεις** της ΚΑ εκφράζονται με ποικίλους τρόπους:

- με κατά καιρούς προσπάθειες από μέρους της εκκλησιαστικής ηγεσίας να μάθουν τα μέλη της κοινότητας Κλασική Αραβική ([Roth 2004: 62](#)),
- με την προβολή της λιβανέζικης Αραβικής ως ποικιλίας αναφοράς,
- με τη συστηματική και υποχρεωτική εκμάθηση της Ελληνικής στο πλαίσιο της δημόσιας εκπαίδευσης ([Baider & Karyolemou 2015](#)).

● **Roth 1973**: αναφέρει ότι η κοινότητα δεν φαίνεται να έχει πολιτισμικές ιδιαιτερότητες άλλες από θρησκευτικές.

●● **Borg 1985**: αναφέρει ότι εκτός από τα παιδιά προσχολικής ηλικίας, όλα τα υπόλοιπα μέλη της κοινότητας που ζουν στον Κορμακίτη είναι δίγλωσσοι και μιλούν άριστα τα Ελληνικά.

●●● Σύμφωνα με υπολογισμούς εκτός ελαχίστων εξαιρέσεων, δεν υπάρχουν φυσικοί ομιλητές της ΚΑ κάτω των 40 χρόνων. Η ημερομηνία γέννησης των νεότερων σε ηλικία ομιλητών υποδεικνύει ως καταλυτικό γεγονός για την ραγδαία φθίνουσα πορεία που ακολούθησε η γλώσσα την μετακίνηση από τον Κορμακίτη λόγω της τουρκικής εισβολής και της συνακόλουθης προσφυγιάς.

●●●● Η γλωσσική αλλαγή και η πολιτισμική αλλοτρίωση είναι διαδικασίες προγενέστερες της τουρκικής εισβολής και οφείλονται σε μια πληθώρα ιστορικών και κοινωνικών συγκυριών.

Ο Λίβανος ως χώρα μυθικής προέλευσης₁

Αν και τόσο ο χρόνος όσο και η τόπος μετανάστευσης προς την Κύπρο είναι διαφορετικά, οι Μαρωνίτες θεωρούν ως χώρα προέλευσής τους τον Λίβανο.

Αυτή η πεποίθηση επηρεάζει και τον τρόπο με τον οποίο ορίζουν την ταυτότητά τους και κάνουν τις προσωπικές επιλογές τους: οργανώνουν συχνά ταξίδια στον Λίβανο, σπουδάζουν σε λιβανέζικα πανεπιστήμια, οι κοινοτικές και οι ΜΚΟ οργανώσεις χρησιμοποιούν στα λόγότητά τους τον κέδρο, σύμβολο του Λίβανου. Το πρώτο τραγούδι που γράφτηκε στην ΚΑ το 2011, έχει τίτλο “Ya Lubnan” [Ω, Λίβανε!] και είναι ένας ύμνος στην ομορφιά και τη δόξα του Λίβανου, κ.λπ.

Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίας Μαρίας

Ποδοσφαιρική ομάδα του Κορμακίτη

Ποδοσφαιρική ομάδα «Κέδρος» της Αγίας Μαρίας

Ο [Ephrem-Fouad Boustany \(1956\)](#), ο λιβανέζος γλωσσολόγος που ανακάλυψε την ΚΑ ενώ βρισκόταν σε ταξίδι αναψυχής στην Κύπρο, θεωρούσε ότι πρόκειται για διάλεκτο της Αραβικής του Λιβάνου.

Μεταγενέστερες έρευνες από τους [Arlette Roth](#) και [Alexander Borg](#) απέδειξαν ότι αυτή η άποψη δεν ευσταθεί και ότι η ΚΑ είναι συγγενής προς τις Αραβικές ποικιλίες της Μεσοποταμίας –και ιδιαίτερα τις αραβικές ποικιλίες που μιλούσαν οι Εβραίοι και οι Μουσουλμάνοι της Βαγδάτης. Παρά ταύτα, και παρότι τα προσωπικά τους βιώματα συχνά τους διαψεύδουν, οι Μαρωνίτες εξακολουθούν να πιστεύουν ότι προέρχονται από τον Λίβανο.

Ο Λίβανος ως χώρα μυθικής προέλευσης₃

2011 *“The third motherland”* του Κώστα Κωνσταντίνου και Γιώργου Σκορδή

Στο βίντεο που είναι παρμένο από επίσκεψη στον Λίβανο, μια ομάδα Μαρωνιτών εκφράζει τη συγκίνηση και το αίσθημα αγαλλίασης που αισθάνονται στη διάρκεια της επίσκεψής τους στον Λίβανο δηλώνοντας ότι ταυτίζονται απόλυτα.

Η γλώσσα στην υπηρεσία της μυθικής προέλευσης

Σύμφωνα με μια διαδεδομένη άποψη το όνομα του Κορμακίτη προέρχεται από την πρόταση “[*naḫni jina ua*] *Kur ma jiti*” = ‘[εμείς ήρθαμε] αλλά το Κουρ δεν ήρθε’, που καταγράφει την ιστορική στιγμή του χωρισμού των Μαρωνιτών που είχαν αποφασίσει να μεταναστεύσουν στην Κύπρο και όσους επέλεξαν να παραμείνουν στον Λίβανο >>> δεύτερο κύμα μετανάστευσης.

Η κοινότητα του Κουρ πράγματι υπάρχει σήμερα και βρίσκεται στις παρυφές του όρους Λίβανος. Την τοποθεσία επισκέπτονται συχνά οι Μαρωνίτες.

Παρότι πρόκειται για λανθασμένη λαϊκή ετυμολογία και δεν παραδίδεται πουθενά, εξακολουθούν να την αποδέχονται ως ορθή, σε αντίθεση με την πιο πιθανή ελληνική ετυμολογία του ονόματος από τη λέξη “κρόμμυος” (= κρεμμύδι) (cf. *Crommyu acra* [Pierre Moullart-Sanson 1718] = ‘η άκρη ενός κρεμμυδιού’, πιθανότατα εξαιτίας της μορφής του ομώνυμου ακρωτηρίου σε σχήμα κρεμμυδιού) ή από συνδυασμό της τελευταίας και της κατ’ ευφημισμό ονομασίας του ακρωτηρίου Cornachietto (=ήσυχο ακρωτήριο) που καταγράφεται σε παλαιούς χάρτες. Το ακρωτήριο είναι, αντίθετα, γνωστό για τα παραχώδη νερά του.

Γλωσσική εκλογίκευση

Ιστορική νομιμοποίηση

“Tradition narrates that the first group of Maronites immigrated to Cyprus simultaneously with the Maronite migration to Lebanon in the eighth century (Cirilli 189: 5)...The second major migration followed the destruction of Saint Maron's Monastery on the Orontes River in Apamea around the year 938 A.D., which led to the transfer of the Maronite patriarchal residence to Mount-Lebanon (Dib 1971: 52-53; Assamarani 1979: 17). **Little information is available to confirm or refute the chronicle of the two migrations.**”

Hourani, G. A Reading in the History of the Maronites of Cyprus From the Eighth Century to the Beginning of British Rule. MARI

Νέος λόγος για την εδαφική απώλεια και τη συλλογική μνήμη

Το τραύμα της προσφυγιάς στην ίδια τους την πατρίδα και η εκδίωξη από τα χωριά τους δημιούργησαν ευνοϊκές συνθήκες για αλλαγές στις συλλογικές ταυτίσεις και στη σχέση των Μαρωνιτών με τη γη.

Η πρόσφατη απώλεια τείνει να ενεργοποιήσει έναν νέο Λόγο σε σχέση με την απώλεια και τη μνήμη, όπου η ανάμνηση της χαμένης γης φιλοξενίας (εδώ του Κορμακίτη) αναδύεται ως χώρος εξίσου σημαντικός για τη συλλογική ταύτιση όσο και η μυθική γη (ο Λίβανος) (Tsoutsouki 2009; Mavratsas 2003). Ο καινούργιος αυτός λόγος τρέφεται από την ιδεολογία «Δεν ξεχνώ, και αγωνίζομαι για επιστροφή» που αναφέρεται στη διατήρηση της μνήμης των κατεχόμενων τόπων.

Η Χανατζιά (2011) υπογραμμίζει ότι η τουρκική εισβολή και η απώλεια των μαρωνιτικών χωριών είχαν σημαντικές συνέπειες για το ζήτημα της συλλογικής ταύτισης των Μαρωνιτών και υποστηρίζει ότι στα λογοτεχνικά κείμενα των μαρωνιτών συγγραφέων που γράφουν στην Ελληνική αναδύεται ένας νέος τρόπος ταύτισης με τη γη του Κορμακίτη (Χανατζιά 2011: 57 και επόμενες).

Μικρή ένδειξη αυτής της αλλαγής στον τρόπο σηματοδότησης των χώρων προέλευσης και φιλοξενίας είναι και το γεγονός ότι η νέα ομάδα που προέκυψε από τη συνένωση των δύο ποδοσφαιρικών ομάδων του Κορμακίτη, Κέδρος και Λίβανος το 1994, παρότι διατηρεί τα σύμβολα του Λιβάνου στο λογότυπό της, ονομάστηκε Κορμακίτης.

«Η χαμένη γη μπορεί να καταστεί « ο μυθικός χώρος του πόθου » από μακριά, εξαιτίας του εξαναγκασμού και συχνά της βίαιης φυγής και της έλλειψης δυνατότητας επιστροφής»

Taylor, H. 2015. *Narratives of loss, longing and daily life: The meaning of home for Cypriot refugees in London*. Basingstoke: Palgrave | Macmillan UK

‘Αλλά ο Κορμακίτης είναι άλλο πράγμα, πρέπει να το πούμε ...’

2011 “The third motherland” του Κώστα Κωνσταντίνου και Γιώργου Σκορδή

1

“...ο Κορμακίτης είναι άλλο πράγμα, Πρέπει να το πούμε. Αγαπούμε τον Λίβανο αλλά αγαπούμε περισσότερο τον Κορμακίτη μας.” [11:14-11:36]

2

“[όταν είμαστε στον Λίβανο] Αισθάνομαι σαν στο σπίτι μου, [...] αισθάνομαι ότι είμαστε σπίτι μας. Αλλά για να είμαι ειλικρινής, αισθάνομαι καλύτερα όταν πηγαίνω στο γήπεδο να παρακολουθήσω την ομάδα μου, τον ΑΠΟΕΛ, να παίζει. Εκεί είναι το πραγματικό μου σπίτι. Ότι και να πούμε, εδώ είναι μόνο λόγια, τα λέμε όλοι... βέβαια. Εδώ ερχόμαστε όλοι και λέμε ‘είμαστε στον Λίβανο’, γινόμαστε ευσεβείς για τρεις ημέρες, γνωρίζουμε όλους τους ...” [34:28-34:54]

Το τραύμα της απώλειας διαφοροποιεί τη σχέση με τον χώρο

2011 “The third motherland” του Κώστα Κωνσταντίνου και Γιώργου Σκορδή

“Φύγαμε από τον Λίβανο
πρόσφυγες, ερχόμαστε στον
Λίβανο πάλι σαν πρόσφυγες

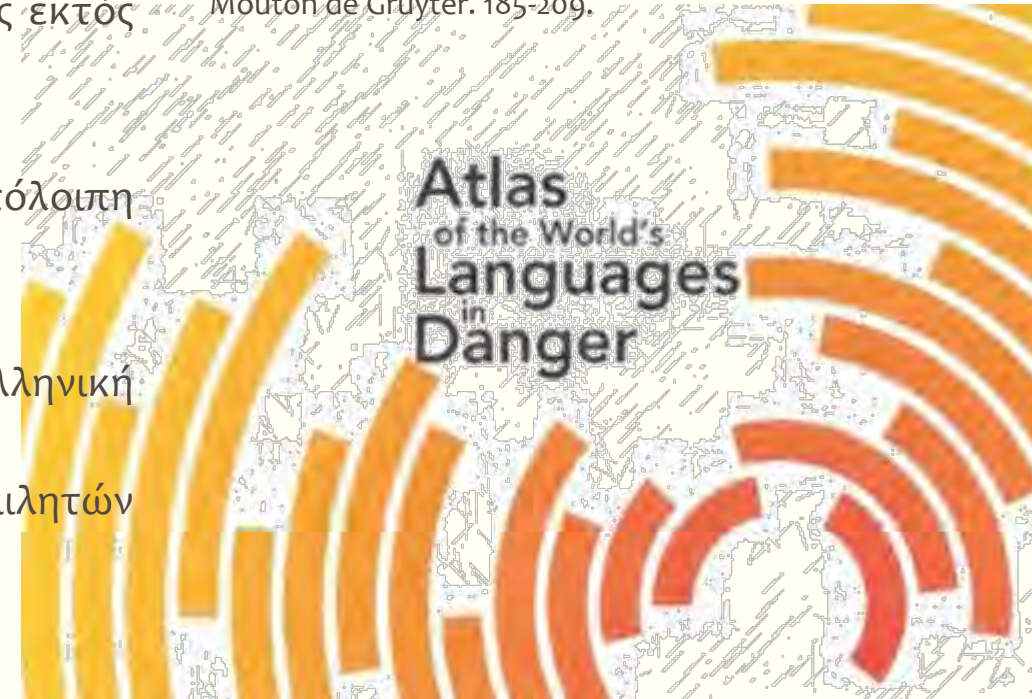
Η απώλεια του μυθικού χώρου του Λιβάνου
και η επιστροφή στον Λίβανο όπου τους
μεταχειρίζονται σαν να πρόκειται για
ξένους (‘δεν έχουμε ούτε καν ένα χώρο για
να ξεντυθούμε’) βιώνονται ως παρόμοια
αρνητικές εμπειρίες

Τα θέμα της σχέσης ανάμεσα σε γλώσσα, χώρο και συλλογική ταυτότητα πραγματεύεται το άρθρο: [Karyoleμου, M. 2018](#). “Language revitalization, land and identity in an enclaved Arab community in Cyprus”, in: S. Drude, N. Ostler and M. Moser (eds.) *Language Documentation and Description. Proceedings of the 22nd Annual Conference of the Foundation for Endangered Languages (FEL XXII, 2018)*. London: EL Publishing. 14-18.
<http://www.elpublishing.org/book/endangered-languages-and-the-land> και εν μέρει [στο Baider, F. & Karyoleμου, M. 2015](#). “Linguistic Unheimlichkeit: The Armenian and Arab communities of Cyprus”, in: U. Jessner-Schmid & Cl. J. Kramersch (eds.) *The multilingual challenge: Cross-disciplinary perspectives*. Trends in Applied Linguistics 16. Berlin: Mouton de Gruyter. 185-209.

Παράγοντες που καθιστούν την ΚΑ εξαιρετικά απειλούμενη γλώσσα

- πρόκειται για μια «μικρή» γλώσσα με ευάριθμους φυσικούς ομιλητές
- δεν χρησιμοποιείται από όλους τους Μαρωνίτες, αλλά μόνο από όσους προέρχονται από τον Κορμακίτη
- είναι γλώσσα προφορικής παράδοσης και άρα εκτεθειμένη στη λήθη πολύ περισσότερο από ότι οι γλώσσες με σύστημα γραφής
- έχει χάσει τη γεωγραφική της αγκίστρωση και τον επαρχιακό χαρακτήρα της λόγω της τουρκικής εισβολής
- έχει περιορισμένη εμβέλεια χρήσης | δεν έχει τομείς χρήσης εκτός κοινότητας | δεν έχει θεσμικούς τομείς χρήσης
- δεν έχει πνευματική ελίτ που να τη χρησιμοποιεί
- υποβαθμίζεται συστηματικά ή αγνοείται και από την υπόλοιπη κοινωνία και από τα ίδια τα μέλη της κοινότητας
- δεν υπάρχει εκπαίδευση στην ΚΑ
- αύξηση του αριθμού των μικτών γάμων, φέρνει την ελληνική (κυπριακή) στον πυρήνα της οικογενειακής επικοινωνίας
- ρήξη στη διαγενεακή μετάδοση | γήρανση ενεργών ομιλητών | εντός της κοινότητας έχει πάψει να είναι γλώσσα της οικογένειας

Οι ιδιαιτερότητες αυτές περιγράφονται και αναλύονται στο [Karyolemu, M. 2012](#). “Aspetes d’identitat a la comunitat àrab de Xipre”, στο J. Argenter (επιμ.), *Identitat, Europa, Mediterrània. Dinàmiques identitàries a la Mediterrània*. Βαρκελώνη: Càtedra UNESCO de Llengües i Educació & Institut d’Estudis Catalans. 117-132. Βλ. [επίσης Baider, F. & Karyolemu, M. 2015](#). “Linguistic Unheimlichkeit: The Armenian and Arab communities of Cyprus”, στο U. Jessner & Cl. Kramersch (επιμ.) *Multilingualism: The challenges. Trends in Applied Linguistics*. Βερολίνο: Mouton de Gruyter. 185-209.

Ανάλυση κατά εύρος ηλικίας - Age Analysis

πληθυσμός με πολύ καλή ή άριστη εκφορά προφορικού λόγου της ΚΜΑ
 persons with very good or excellent speech ability of CMA

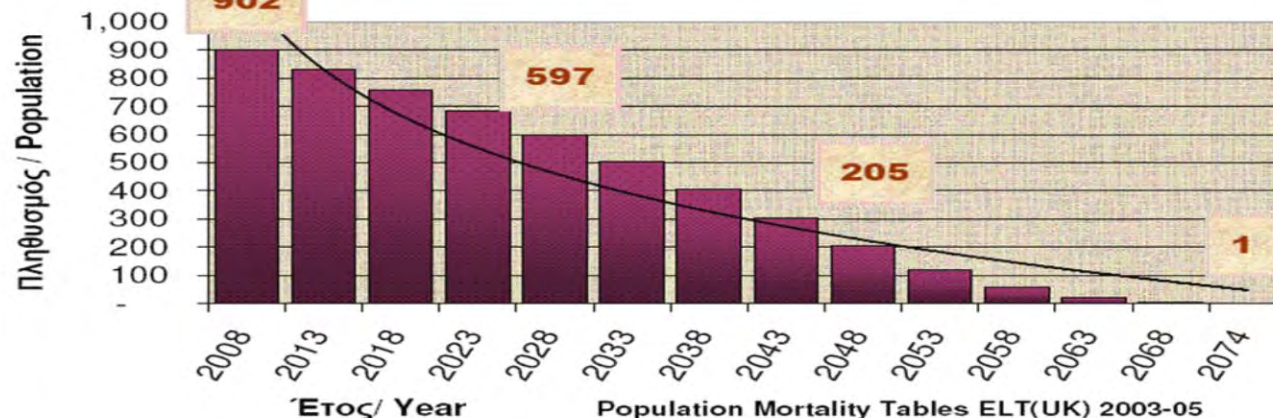
Εύρος ηλικίας/ Age range	Καταγωγής Κορμακίτη/ originating from Kormakitis	Πολύ καλοί ή άριστοι ομιλητές/very good or excellent speakers	%
0-25	542	0	0%
26-35	228	36	16%
36-45	327	228	70%
46-55	305	271	89%
56-65	187	160	86%
66-75	122	115	94%
76+	97	92	95%
Σύνολο / Total	1808	902	50%

Γιώργος Σκορδής, Χίκι φι Σαννα, 2007

Τα δημογραφικά δεδομένα δημοσιεύονται και συζητούνται στα: [Karyoleμου, M. 2009](#). “Minorities and minority languages in Cyprus”, in: A. Varnavas, N. Koureas & M. Elia (eds.) *The minorities of Cyprus: Development patterns and the identity of the internal-exclusion*. Cambridge. Cambridge Scholars Publishing. 316-336 και [Karyoleμου, M. 2012](#) “The demographics of the Cypriot Maronite community and of Cypriot Arabic speakers”, in: B. Bilenberg & C. Constantinou (eds.) *Empowerment through language revival: Current efforts and recommendations for Cypriot Maronite Arabic*. Nicosia: PRIO: Paper 2. 1-7.

- Η δημογραφία λειτουργεί σε βάρος της διατήρησης της γλώσσας
- Οι πλειονότητα των φυσικών ομιλητών της σάννα είναι ηλικίας 50 χρόνων και άνω
- Δεν υπάρχουν φυσικοί ομιλητές κάτω των 40 χρόνων
- Στις ηλικίες 40-50, οι βαθμοί επάρκειας ποικίλουν
- Η αλλαγή γλώσσας έχει ολοκληρωθεί για τις ηλικίες κάτω των 40

Πρόβλεψη πληθυσμού με πολύ καλή ή άριστη εκφορά προφορικού λόγου της ΚΜΑ/ Population Projection of persons with very good or excellent speech ability of CMA

Γιώργος Σκορδής, Χίκι φι Σαννα, 2007

Η Κυπριακή Αραβική: συντηρητική και καινοτόμα₁

Η Κυπριακή Αραβική ανήκει στις **αραβικές ποικιλίες της περιφέρειας** (Borg 1992, 2004). Ονομάζουμε έτσι αραβικές ποικιλίες που αποσπάστηκαν πολύ νωρίς από τον κυρίως αραβόφωνο χώρο και αναπτύχθηκαν σε επαφή με μη-σημιτικές γλώσσες από τις οποίες επηρεάστηκαν σε μεγάλο βαθμό.

- Λόγω της πρώιμης απόσπασής της από τις υπόλοιπες αραβικές ποικιλίες, η ΚΑ έχει διατηρήσει αρχαϊκά στοιχεία.
- Λόγω της απουσίας κανονιστικών πιέσεων από την Κλασική Αραβική αλλά και από άλλες αραβικές γλώσσες που έχουν περισσότερη αίγλη και της μακραίωνης επαφής της με την Ελληνική στην Κύπρο έχει αποκτήσει ένα σύνολο χαρακτηριστικών που δεν τα βρίσκουμε σε καμιά άλλη Αραβική γλώσσα.
- Οι καινοτομίες αυτές δεν έχουν προκύψει απαραίτητα λόγω άμεσης επίδρασης της Ελληνικής αλλά είναι συχνά αποτέλεσμα της έλλειψης επαφής με μια ενδεδειγμένη ποικιλία αναφοράς (εδώ την Κλασική Αραβική) που αφήνει να εξελιχθούν και να αποκτήσουν κεντρικό δομικό ρόλο, χαρακτηριστικά που μπορεί να έχουν περιφερειακό ή περιθωριακό χαρακτήρα αρχικά. Για όλους του πιο πάνω λόγους, έχει λοιπόν χαρακτήρα ταυτόχρονα,

συντηρητικό και καινοτόμο

Η ΚΑ: συντηρητική και καινοτόμα₂

ΦΩΝΗΤΙΚΗ | ΦΩΝΟΛΟΓΙΑ

- **Φωνηεντικό σύστημα** κατά την Ελληνική, **απώλεια** της σειράς φραρυγγικών και σταφυλικών συμφώνων πλην του
- **Απουσία έμφασης και μακρότητας**
- **Επέκταση του φαινομένου της δίπλωσης** και ενσωμάτωση της **αυθόρμητης δίπλωσης**, π.χ. <mizán> [miz:án] ‘ζυγαριά’ αντί [mizán], <jaze> [záz:e] ‘γάμος’ αντί [zázε]
- Ενσωμάτωση φωνολογικών κανόνων της (Κυπριακής) Ελληνικής: **ανομοίωση** των συμπλεγμάτων κλειστών συμφώνων π.χ. τρισυμφωνική ρίζα k-t-p τροποποιείται αναλόγως κάθε φορά που ο τρόπος ένθεσης των φωνηέντων φέρνει τα σύμφωνα σε επαφή μεταξύ τους: έτσι το ‘βιβλίο’ είναι **kitap** με τη ρίζα ανέπαφη, αλλά το ‘γράμμα’ > **maχtúp**, η ‘γραφή’ > **xtepe**, έγγραφα > **xtuft** | **κλειστοποίηση του yod**, π.χ. **payt** ‘σπίτι’ > πλ. pkyut

ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ

- **Τάση για αναφομοίωτα δάνεια**, μείωση μορφολογικά ενσωματωμένων δάνειων λέξεων, π.χ. **ποταμόν** > ptn > patbun (εν.) | ftamin (πλ.), **χαμηλόν** < χmn > χmin (αρσ.) | χmine (θηλ.)
- **Χρήση του τελικού -ς** ως ένδειξης **πληθυντικού**, π.χ. rešme = γκέμι > πλ. rešmes = γκέμια
- **Δανεισμός μορφημάτων υποκοριστικά**: **payt** ‘σπίτι’ ~ **paytúy** ‘σπιτάκι’, **pint** ‘κορίτσι’ ~ **pintua** ‘κοριτσάκι’ από κυπρ. – ού(δ)ι(ν)/ού(δ)α | **επιθήματα**: kamχ**étino** = σιταρένιο > kamχ ‘σιτάρι’ + –étino όπως κυπρ. ‘σιταρέτινο’
- **Τάση για σχηματισμό εξωτερικού πληθυντικού**
- **Μεικτοί μορφολογικοί σχηματισμοί**: **káθavexen** > κάθ(ε) + ν (‘και’)+ exen = ‘ένας’, **papoutsotin** > παπούτσι + tin = ‘σύκο’

ΣΥΝΤΑΞΗ

- Ανάπτυξη **υπαρκτικού ρήματος** από προσωπικές αντωνυμίες
- Σειρά **προσδιορίζον προσδιοριζόμενο**, π.χ. επίθετο + όνομα *Káes χαr* αντί *χαr káes*
- **Συντακτική συμπεριφορά ρημάτων κίνησης και στάσης** με προσθήκη ένδειξης κίνησης με τη μορφή της πρόθεσης **fi**
- **Αναφορικές προτάσεις** με χρήση αμετάβλητου αναφορικού στοιχείου κατ’ επίδραση του ‘που’, π.χ.
- **Χρήση παρατακτικών και υποτακτικών συνδέσμων** της κυπριακής) ελληνικής
- Επανάληψη **οριστικού άρθρου**, π.χ. li-γpir l-payt ‘το μεγάλο το σπίτι’

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

- **Αλλαγή γένους**, π.χ. raχr (θηλ.) ‘θάλασσα’, θawp
- Εκτεταμένος **λεξιλογικός δανεισμός**
- Αντικατάσταση λεξιλογικών πεδίων, **μερική αναλεξικοποίηση** (αριθμοί, επαγγελματικά, χρωματικά επίθετα, νέα λεξιλογικά πεδία, κ.λπ.)
- **Διατήρηση** παλαιότερων ή **τοπικών (βασιλεκτικών)** κυπριακών λέξεων/τύπων, π.χ. **šaχurúkyā** αντί ‘κολοκούθκια’, **kullurúkyā** αντί ‘κουλλουρούθκια’
- **Διατήρηση αρχαϊκών λέξεων** αραμαϊκής προέλευσης

Το ερευνητικό πρόγραμμα του ΥΠΠΑΝ για αναβίωση της ΚΑ

Το ερευνητικό πρόγραμμα για αναβίωση της ΚΜΑ του ΥΠΠΑΝ

Το ερευνητικό πρόγραμμα του ΥΠΠΑΝ για αναβίωση της ΚΑ, στοχεύει στη σύνδεση ανάμεσα στην **παράδοση μιας ιστορικής κοινότητας της Κύπρου** που διαφύλαξαν γενιές Μαρωνιτών προφορικά μεταφέροντάς την από στόμα σε στόμα και **τις νεότερες γενιές Μαρωνιτών** που δεν ευτύχησαν να τη μάθουν και να τη μιλήσουν.

Το ερευνητικό πρόγραμμα είναι μέρος μιας διαχρονικής προσπάθειας στήριξης της ΚΑ που άρχισε τον Ιούνιο του 2007 με τη διοργάνωση της πρώτης Θερινής Γλωσσικής Κατασκήνωσης για παιδιά SannaKkamp 2007. Το ίδιο το ερευνητικό πρόγραμμα άρχισε τον Σεπτέμβριο του 2013.

Χαρακτηριστικά

- Ολιστική προσέγγιση: Υποστασιακός σχεδιασμός, δομικός σχεδιασμός, σχεδιασμός εκμάθησης, σχεδιασμός εικόνας
- Συνεργατική υφή: η κοινότητα έχει ενεργό ρόλο να διαδραματίσει
- Φάσμα ειδικοτήτων: γλωσσολόγοι, κοινωνιογλωσσολόγοι, φωνητικοί, θεωρητικοί γλωσσολόγοι, διδακτικοί της γλώσσας
- Η διαδικασία αναβίωσης: μια πολυσχιδής και πολυεπίπεδη προσπάθεια με ταυτόχρονη δράση σε πολλά επίπεδα και ανάγκη για συντονισμό των δράσεων

Οι μετέχοντες στην αναβίωση

- **Οι θεσμοί τα μέσα** Η κυπριακή κυβέρνηση, ύστερα από κάποιες πρώτες «ατυχείς» τοποθετήσεις, δηλώνει έτοιμη να αναλάβει την ευθύνη για στήριξη της ΚΑ.
- **Οι εμπειρογνώμονες κατάρτιση | τεχνογνωσία** Οι εμπειρογνώμονες είναι συνήθως σύμφωνοι μεταξύ τους σε σχέση με το τι χρειάζεται να γίνει, αν και υπάρχουν τάσεις διαφοροποίησης, π.χ. στο ζήτημα της διδασκαλίας με ή χωρίς διδακτικό υλικό, στο θέμα της προτεραιότητας των δράσεων κ.λπ.
- **Οι εκπρόσωποι της κοινότητας γέφυρες επικοινωνίας** Εκφράζουν την άποψη των μελών της κοινότητας αλλά ταυτόχρονα εμπλέκονται σε θέματα πολιτικής ισχύος και διαχείρισης του πολιτισμικού κεφαλαίου της κοινότητας, συμπεριλαμβανομένης και της γλώσσας.
- **Τα μέλη της κοινότητας γλώσσα** Η στάση των μελών της κοινότητας ποικίλλει: άρνηση της χρηστικότητας της γλώσσας, υποτίμηση, εμβληματική χρήση, αποστασιοποίηση, διεκδίκηση ανάλογα με το αν είναι ή όχι ομιλητές.
- **Οι άλλοι αποδοχή | κατανόηση | συμβολή** Άγνοια, αδιαφορία, συσκότιση | περιέργεια, ενδιαφέρον ...

Αναβίωση: μια πολυσχιδής και πολυεπίπεδη διαδικασία

Η διαδικασία καταγραφής και αναβίωσης προϋποθέτει αποφάσεις ως προς

- την εμπλοκή των μελών της κοινότητας
- την εμπλοκή των νέων της κοινότητας
- ζητήματα ηθικής
- άρση/εξουδετέρωση γλωσσικών έξεων και στερεότυπων απόψεων
- διαχείριση των προϊόντων της επιστημονικής έρευνας

ετοιμότητα σε σχέση με προβλήματα που ενδέχεται να προκύψουν και σχετίζονται με

- τον πολυσχιδή χαρακτήρα της διαδικασίας
- τη διαπλοκή των διαφόρων δράσεων
- την επένδυση της πολιτείας στη διαδικασία
- οικονομικούς περιορισμούς
- ποικίλες αντιστάσεις

Υποστασιακός σχεδιασμός & αναγνώριση της ΚΑ

Η αναγνώριση της Κυπριακής Αραβικής

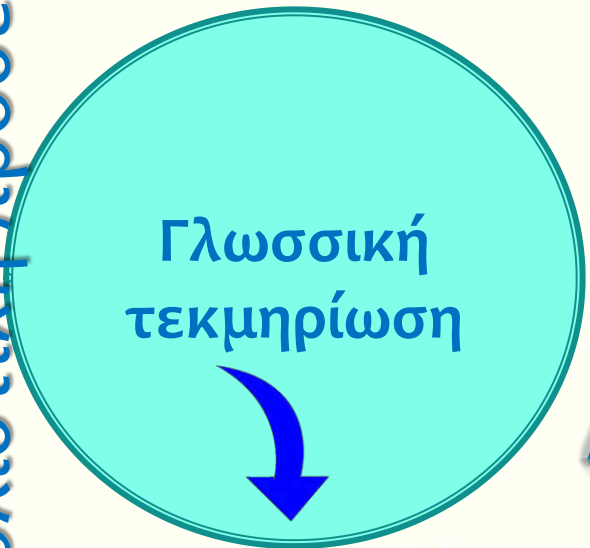
Παράδειγμα της **επίδρασης που μπορεί να έχουν υπερεθνικές πολιτικές σε εθνικό επίπεδο**

Δυναμική που δημιουργεί η επικύρωση και η ενεργοποίηση του Χάρτη για τις περιφερειακές ή μειονοτικές γλώσσες του Συμβουλίου της Ευρώπης ύστερα από την εισδοχή της Κύπρου στην ΕΕ το 2004, και η δεδηλωμένη πολιτική της ΕΕ για προστασία της γλωσσοποικιλότητας.

Πιέσεις που ασκήθηκαν στην κυπριακή κυβέρνηση από τις μαρωνιτικές ΜΚΟ Χki fi sanna και Kermia jtite, το γραφείο του εκπροσώπου των Μαρωνιτών, την Επιτροπή Εμπειρογνομόνων του ΥΠΠΑΝ και την ομάδα εμπειρογνομόνων του ΣτηςΕ.

Αναγνώριση της Κυπριακής Αραβικής ως μειονοτικής γηγενούς γλώσσας της Κύπρου από την κυπριακή κυβέρνηση στις 5 Νοεμβρίου 2008, έξι χρόνια μετά την Αρμενική η οποία αναγνωρίστηκε ως μειονοτική (μη επαρχιακή) γλώσσα στις 26 Αυγούστου 2002, παρά την αρχικά αρνητική στάση των κυπριακών αρχών.

Η αναγνώριση της κυπριακής αραβικής ως ξεχωριστής γλώσσας επιλύει το ζήτημα του στάτους της αποδίδοντάς της αυτονομία: δεν πρόκειται για μια διάλεκτο της Αραβικής με χαρακτηριστικά που παρεκκλίνουν σε σχέση με άλλες πιο έγκυρες Αραβικές ποικιλίες, όπως η Κλασική Αραβική, ή σύγχρονες ποικιλίες Αραβικής με κύρος, όπως η αιγυπτιακή ή λιβανέζικη Αραβική.

Αρχείο Προφορικής Παράδοσης

- ΠΡΟΒΟΛΗ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ/ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
- ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΟΜΙΛΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ
- ΑΠΟΔΟΜΗΣΗ ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΣΜΩΝ ΑΠΑΞΙΩΣΗΣ

- ΕΠΙΣΗΜΗ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ
- ΘΕΣΜΙΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ
- ΟΝΟΜΑΤΟΔΟΣΙΑ
- ΑΝΑΚΤΗΣΗ/ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΟΜΕΩΝ ΧΡΗΣΗΣ

Αναβίωση της κυπριακής αραβικής

- ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΑΛΦΑΒΗΤΟΥ
- ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΝΟΝΩΝ ΓΡΑΦΗΣ
- ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ ΓΡΑΦΗΣ
- ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΥ
- ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΑΝΕΙΩΝ ΛΕΞΕΩΝ
- ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΓΛΩΣΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
- ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ

- ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΚΜΑΘΗΣΗΣ
- ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ
- ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ
- ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΟΜΙΛΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ

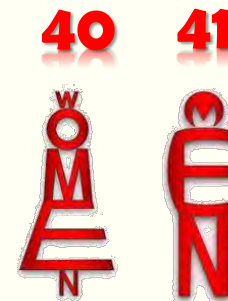
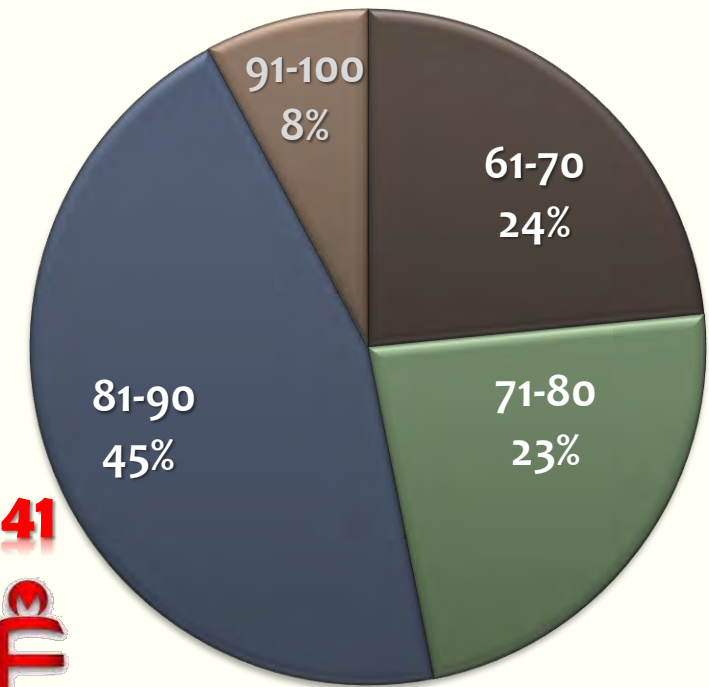
Αρχείο Προφορικής Παράδοσης της ΚΑ

Το Αρχείο Προφορικής Παράδοσης της ΚΑ

Γλωσσική τεκμηρίωση και δημιουργία Αρχείου Προφορικής Παράδοσης ως απάντηση στο χειρότερο σενάριο της εξαφάνισης της γλώσσας χωρίς άμεση σχέση με τη διαδικασία αναβίωσης, εκτός και αν το ενεργοποιήσουμε για να υπηρετήσει τη διαδικασία αναβίωσης

- ▶ Σώμα προφορικών δεδομένων ανοικτής πρόσβασης
- ▶ 40 γυναίκες και 41 άντρες, φυσικοί ομιλητές της ΚΑ ηλικίας 60 έως 100 χρόνων
 - ▶ τόπος γέννησης: Κορμακίτης
 - ▶ οι περισσότεροι εγκλωβισμένοι ή επαναπατρισθέντες, 1 μετανάστης
- ▶ +235 ώρες φυσικών δεδομένων λόγου
 - ▶ βιντεογραφημένες συνεντεύξεις και συλλογής φωτογραφικού υλικού
 - ▶ Μέθοδος: Καθοδηγούμενη συνέντευξη με βάση ενιαίο θεματικό ερωτηματολόγιο
 - ▶ Ερευνητές: Ομιλητές-ερευνητές
- ▶ Μετα-δεδομένα για τις συνεντεύξεις, τους ερευνητές, τους ομιλητές

ΗΛΙΚΙΑ ΟΜΙΛΗΤΩΝ / ΟΜΙΛΗΤΡΙΩΝ

■ 61-70 ■ 71-80 ■ 81-90 ■ 91-100

Το Αρχείο Προφορικής Παράδοσης της ΚΑ

Ημι-κατευθυνόμενες συνεντεύξεις από φυσικούς ομιλητές με βάση ένα θεματικό πρωτόκολλο κοινό για όλες τις φάσεις καταγραφής που περιλάμβανε 5 γενικές και 10 ειδικές θεματικές. Το κοινό πρωτόκολλο εγγυάται τη συγκρισιμότητα των αποτελεσμάτων έστω και αν οι ερευνητές είναι διαφορετικοί, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν επιτρέπει στους ερευνητές, να εστιάζουν τη συνέντευξη σε θεματικές που είναι προσφιλείς για μάθε συνεντευξιαζόμενο ή για τις οποίες –λόγω ενδιαφερόντων, κατάρτισης ή επαγγέλματος – μπορεί να παρέχει περισσότερες πληροφορίες

I. Θεματικές περιοχές γενικής υφής

- A. Ατομικά χαρακτηριστικά
- B. Περιγραφή του χωριού
- Γ. Μνήμες
- Δ. Αφηγήσεις ζωής
- E. Μνημεία προφορικής παράδοσης

II. Ειδικές θεματικές περιοχές

- A. Κοινωνική οργάνωση & ζωή
- B. Κυριότερα κοινωνικά γεγονότα
- Γ. Οικονομική οργάνωση
- Δ. Θρησκεία, θρησκευτικά έθιμα & λαϊκή λατρεία
- E. Γεωργία, κτηνοτροφία
- ΣΤ. Σπιτικές ασχολίες, γαστριμαργικές συνήθειες
- Z. Μετεωρολογία, αστρολογία
- H. Ψυχαγωγία
- Θ. Ενδυμασία
- I. Μαγεία, μαντική, λαϊκή ιατρική

Μεταδεδομένα, ατομικά δελτία ομιλητριών/ών

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΤΕΣ, ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΩΝ, ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΩΝ & ΟΝΟΜΑ ΑΡΧΕΙΟΥ

Α/Α	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΟΝΟΜΑ ΑΡΧΕΙΟΥ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΧΡΟΝΟΣ
		10/09/2014 17/09/2014	2	HZ1_KMF_10.09.2014_A HZ1_KMF_17.09.2014_B	01:39:18 02:03:27	03:42:45
		13/09/2014 17/09/2014	2	HZ2_HKM_13.09.2014_A HZ2_HKM_17.09.2014_A	01:20:04 01:53:44	03:13:48
		13/09/2014 21/09/2014	2	HZ3_IPM_13.09.2014_A HZ3_IPM_17.09.2014_B	01:17:19 01:13:14	02:30:43
		16/09/2014 17/09/2014	2	HZ4_PXM_16.09.2014_A HZ4_PXM_17.09.2014	01:32:46 02:28:52	04:01:38
		20/09/2014 27/09/2014	2	HZ5_MMF_20.09.2014_A HZ5_MMF_27.09.2014_B	01:19:18 01:36:08	02:55:26
		21/09/2014 27/09/2014	2	HZ6-IPF_21.09.2014_A HZ6-IPF_27.09.2014_B	54:35 01:50:51	02:45:26
		21/09/2014 28/09/2014	2	HZ7_IJM_21.09.2014_A HZ7_IJM_28.09.2014_B	01:34:29 02:26:09	04:00:38
		24/09/2014	2	HZ8_EZF_24.09.2014_A1 HZ8_EZF_24.09.2014_A2 HZ8_EZF_24.09.2014_A3 HZ8_EZF_11.10.2014_B	44:07 33:00 01:24:14 20:37	03:05:58
		11/10/2014 27/09/2014	3	HZ9_PMF-27.09.2014_A HZ9_PMF-04.10.2014_B HZ9_PMF-05.10.2014_Γ	54:57 45:08 58:30	02:50:35
		04/10/2014 05/10/2014	3	HZ10_KFM_01.10.2014_A HZ10_KFM_01.10.2014_B	01:19:42 01:39:39	02:59:21
		01/10/2014 02/10/2014	2	HZ11_MMM_01.10.2014_A HZ11_MMM_02.10.2014_B1 HZ11_MMM_02.10.2014_B2	56:13 01:23:58 50:32	03:10:43
		04/10/2014 05/10/2014 08/10/2014	3	HZ12_MPF_04.10.2014_A HZ12_MPF_05.10.2014_B HZ12_MPF_08.10.2014_Γ	01:17:10 01:16:12 01:26:22	03:59:44

ΑΤΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

ΜΕΡΟΣ Α - ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΟΝΟΜΑ ΒΙ
ΕΠΩΝΥΜΟ

1. Φύλο: Άντρας Γυναίκα

2. Ήλικια: 40-50 51-60 61-70 71-80 81-90 91-100

3. Επάγγελμα: Ομοσκέρα - Συσταθούρα

ΜΕΡΟΣ Β - ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ, ΜΟΡΦΩΣΗ & ΚΑΤΟΙΚΙΑ

4. Οικογενειακή κατάσταση: (α) Άγαμος/η (β) Παντρεμένος/η (γ) Διαζευγμένος/η

Αριθμός παιδιών (όσοι αγόρια) **3**

5. Μόρφωση: (α) Δημοτική (β) Λύκειο (γ) Πανεπιστήμιο (δ) Τριτοβάθμια (ε) Άλλο

6. Τόπος γέννησης Κοιμητήριο

7. Τόπος διαμονής: (α) Κοιμητήριο (μέχρι το 1025) (β) Λεσβαίοι (μέχρι το 2010) (γ) Κοιμητήριο

8. Ημερομηνία καταγενογέννησης (όσοι αγόρια) **15-06-2010**

Άλλες πληροφορίες

Θεματικές αποδελτιώσεις

Δεύτερη Φάση Έρευνας – Θεματική Αποδελτίωση – Κυπριακή Μαρωνίτικη Αραβική
HZ11_MMm_02/10/2014_B2

Πληροφορητής	Ημερομηνία	Χώρος Συνέντευξης	Διάρκεια	A/A	Σειρά
Μαχαλή Χάνα Μαυρογιάννας	02/10/2014	Λευκωσία	50:32	2/2	B2
Ειδικές Θεματικές περιοχές Κοινωνική οργάνωση και ζωή	Έναρξη	Λήξη	Θεματική		
	00:00	02:30	Έθιμα θανάτου – τι γινόταν όταν πέθαινε κάποιος		
	02:30	04:05	Τι γινόταν μετά την κηδεία - Ιστορίες που έπιναν οι κάτοικοι μετά το θάνατο κάποιου-Παρηγοριά		
	04:05	05:17	Μνημόσυνα για τους νεκρούς		
	05:17	06:25	Οικονομική κατάσταση κατοίκων παλιά και βοήθεια από κυβερνήση- ώρες εργασίας		
	06:25	07:12	Προϊόντα που έβγαζαν και πουλούσαν		
	07:12	07:30	Ώρες εργασίας		
	07:30	08:20	Από πού ενοικιάζαν χωράφια		
	08:20	10:55	Δανεισμός λεφτών και από ποιους		
	10:55	11:06	Πως γλίτωσε ο κόσμος από τους Τοκογλύφους		
11:06	12:48	Πανηγύρια στα γύρω χωριά και στον Κορμακίτη			
Ειδικές Θεματικές περιοχές Θρησκεία, θρησκευτικά έθιμα, λαϊκές δοξασίες	12:48	13:08	Μεγάλες γιορτές του Κορμακίτη		
	13:08	13:30	Νηστεία και πότε		
	13:30	14:05	Τραγούδια παραδοσιακά των διαφόρων γιορτών		
	14:05	14:52	Εκκλησιασμός και πως γινόταν		
	14:52	15:38	Τι έπαιρναν στην εκκλησία για να ευλογήσει ο ιερέας		
	15:38	15:50	Πότε πήγαινε ο ιερέας στα σπίτια		
	15:50	16:30	Πότε εργάζονταν οι γεωργοί και τι δουλειές έκαναν		
	16:30	17:20	Πως καλλιεργούσαν και έσπερναν τα χωράφια		
	17:20	19:33	Θερμιάς και μάξιμα των σπαρτών. Αλώνισμα σπαρτών και μάξιμα του άχυρου και του σπόρου.		
	19:33	20:27	Δεκατίνα των σπαρτών		
20:27	21:08	Πως έβγαζαν τα σπαρτά μέσα στα σπίτια			
21:08	23:30	Μάξιμα χαρουπιών και που τα έπαιρναν (Μεταφορά χαρουπιών στον Κόρνο)			
23:30	23:48	Χαρούπια και παραγωγή χαρουπίμελου			
23:48	27:30	Πως μάξιμαν τις ελιές - Πως έβγαζαν το λάδι			
27:30	27:50	Η ζωή του βοσκού			
27:50	28:50	Τα ζώα των βοσκών και των κατοίκων στο χωριό – Προϊόντα που έβγαζαν			
28:50	29:40	Διάβασμα των καιρικών συνθηκών			
29:40	30:52	Φαγητά που έτρωγαν			
30:52	31:17	Γλυκά της εποχής			
31:17	31:41	Φαγητά για το γάμο			
31:41	33:20	Παραγωγή ψωμιού και φύλαξη			
33:20	34:22	Τι έφτιαχναν με το αλεύρι			
34:22	34:40	Προϊόντα που φύλαγαν			
34:40	35:28	Φύλαξη φαγητού που έμενε			
Ειδικές Θεματικές περιοχές Μετεωρολογία, αστρολογία	35:28	36:45	Διάβασμα φεγγαριού- Ονόματα αστεριών		
	36:45	38:40	Βροχές σε ένα γάμο		
	38:40	40:29	Φωτιά στον Κορμακίτη		

Δεύτερη Φάση Έρευνας – Θεματική Αποδελτίωση – Κυπριακή Μαρωνίτικη Αραβική
HZ13_ITm_11/10/2014_B

Πληροφορητής	Ημερομηνία	Χώρος Συνέντευξης	Διάρκεια	A/A	Σειρά	
Ιωσήφ Μαχαλή Τερζάς	11/10/2014	Λευκωσία	01:34:26	2/2	B	
Θεματικές περιοχές Γενικής Υφής Αφήγησης ζωής	Έναρξη	Λήξη	Θεματική			
	00:00	00:35	Αστεία ιστορία με τον πάτερ Χαννίση			
	00:35	01:12	Γλώσσα και καταγωγή των κατοίκων του Κορμακίτη			
	01:12	01:40	Άλλες γλώσσες που μιλούσαν στον Κορμακίτη			
	01:40	03:47	Τραγούδια για τον Κορμακίτη			
	03:47	04:03	Μύθοι για τον Κορμακίτη και τις περιοχές τους			
	04:03	05:15	Ψαλμοί της εκκλησίας			
	Θεματικές περιοχές Γενικής Υφής Μηνιαία προφορικής Παράδοσης	05:15	06:03	Δωρητές του Κορμακίτη- Εκκλησίας		
		06:03	06:57	Πλούσιοι του Κορμακίτη		
		06:57	09:23	Εκλογές στον Κορμακίτη- Κουιντάρχη- συνεργατικής εκπροσώπου		
09:23		09:52	Μόρφωση στον Κορμακίτη- Ονόματα μορφωμένων			
09:52		10:15	Σχολεία του χωριού			
10:15		11:36	Λόγοι που σταματούσαν το σχολείο- δουλειές που έχει κάνει στη ζωή του			
11:36		12:14	Οικονομική κατάσταση του χωριού και πότε άλλαξε			
12:14		13:01	Δάσκαλοι Μαρωνίτες και καταγωγή τους			
13:01		15:10	Επαγγέλματα των κατοίκων του χωριού παλιά και σήμερα			
15:10		16:38	Πως κατασκεύαζε ο πατέρας του τις καρέκλες			
Ειδικές Θεματικές περιοχές Κοινωνική οργάνωση και ζωή	16:38	18:44	Σωματεία και οργανώσεις του χωριού			
	18:44	20:52	Εκδηλώσεις των σωματείων			
	20:52	21:26	Ρόλος της γυναίκας στο σπίτι			
	21:26	21:48	Ο ρόλος του άντρα στο σπίτι			
	21:48	22:32	Διαμερισμός περιουσίας από τους γονείς			
	22:32	23:11	Ο γάμος στον Κορμακίτη- μεταξύ ποιών γίνονταν ο γάμος και πως γινόταν			
	23:11	24:20	Περπτώσεις αντρούνων που δεν έκαναν παιδιά ή που έδωσαν παιδιά			
	24:20	25:15	Χωρισμός αντρούνων			
	25:15	26:03	Επισκέψεις προσωπικοτήτων στον Κορμακίτη			
	26:03	26:30	Φιλοξενία κατοίκων του Κορμακίτη			
Ειδικές Θεματικές περιοχές Κυριότερα Κοινωνικά γεγονότα	26:30	27:10	Σχέσεις με άλλα χωριά γύρω από τον Κορμακίτη			
	27:10	26:30	Δυνατές φίλες μεταξύ των κατοίκων του χωριού			
	28:05	28:52	Τσακισμοί κατοίκων Κορμακίτη			
	28:52	29:30	Σχέσεις με κατοίκους άλλων χωριών			
	29:30	30:26	Γέννηση μωρού και έθιμα γέννησης – Ποια γεννούσε τις έγκυες- προστασία λεχιάνας			
	30:26	31:49	Ονομασία μωρού- βάφτιση του μωρού			
	31:49	31:59	Τι έπαιρναν στο μωρό			
	31:59	32:16	Καλεσμένοι στα βαφτίσια			
	32:16	33:50	Έθιμα του γάμου- Πότε ξεκινούσε ο γάμος- τι γινόταν την Πέμπτη			
	33:50	37:12	Τι γινόταν το Σάββατο πριν το γάμο- Λουτρό			
Ειδικές Θεματικές περιοχές	37:12	41:06	Στόλισμα γαμπρού και νύμφης και πορεία			
	41:06	42:13	Τι γινόταν μετά το μυστήριο και τι δώρα έπαιρναν			
	42:13	43:07	Τι γινόταν τη Δευτέρα μετά το γάμο			

Τρίτη Φάση Έρευνας – Θεματική Αποδελτίωση – Κυπριακή Μαρωνίτικη Αραβική

Πληροφορητής	Ημερομηνία	Χώρος συνέντευξης	Διάρκεια	A/A	Σειρά	
Καίτη Φραγκιάκου	07/11/2015	Κορμακίτης	01:17:00	2/2	B	
Ειδικές θεματικές περιοχές Θρησκεία, θρησκευτικά έθιμα	00:00	03:00	Παιδική ηλικία, θρησκευτικές τελετές: Πρώτη Κοινωνία, Αγία Δωρεά			
	03:01	04:00	Μεγάλες θρησκευτικές γιορτές			
	04:01	05:53	Έθιμα του Πάσχα – Κυριακή των Βαΐων.			
	05:54	09:53	Έθιμα για τις σούκωσες			
	09:54	12:57	Έθιμα για την Καθαρή Δευτέρα			
	12:58	13:33	Μυστικός Δείπνος – Μεγάλη Πέμπτη			
	13:34	16:02	Επιτάφιος – Αγία Εβδομάδα			
	16:03	18:27	Μεγάλο Σάββατο - Τρασήλα			
	18:28	21:20	Ανάσταση – Κυριακή του Πάσχα – Παχνίδια: λιγκρί, σούσες			
	21:21	23:46	Αδελφούση, θρησκευτική οργάνωση νεανίδων: δραστηριότητες			
	23:47	25:00	Έθιμα Χριστουγέννων. Οι νηστείες ξεκινούσαν 12 Δεκεμβρίου, του Αγίου Σπυρίδωνα			
	25:01	25:58	Πρωτοχρονιά: έκαιμαν κάρυφα			
	25:59	26:40	πουλιστρίνα			
	26:41	28:51	Θεοφάνεια – ξεροτήσνα. Αναφορά στις οικογενειακές θρησκευτικές εορτές			
	28:52	30:47	Εορτή του Αγίου Αντωνίου της Κυβραίας			
	30:48	35:55	Θεοφάνεια: εορτάζοντες, Καλάντισμα σπιτιών από τον ιερέα			
	35:56	37:20	Γιορτή Αναλήψεως, Αγίου Πνεύματος, Αγίας Δωρεάς, Αγίας Τριάδας			
	37:21	37:40	Δεκαπενταύγουστος – Παναγία της Καμπυλής			
	37:41	38:32	Άλλα προσκυνήματα – Θρησκευτικές Εορτές			
	38:33	39:32	Οι εικόνες από κατεχόμενες εκκλησίες μας, έχουν μεταφερθεί στο μουσείο του χωριού μας			
Ειδικές θεματικές περιοχές Γάμος	39:33	41:03	Έθιμα γάμου – κάλεση			
	41:04	43:32	Φαγητά γάμου. Περιγραφή ενός παραδοσιακού γάμου- χρούσε			
	43:33	45:47	Άλεσμα σιταριού για να έχουν αλεύρι όλο το χειμώνα. Ζύμωναν για όλο τον κόσμο			
	45:48	46:35	Το Σάββατο γινόταν το λουτρό: η νύφη με την κουμέρα και ο γαμπρός με τον κουμπάρο			
	46:36	52:36	Κυριακή πρωί πήγαιναν εκκλησία και κοινωνούσαν. Στόλισμα νύμφης και γαμπρού. Τελετή γάμου			
	52:37	54:21	Τη Δευτέρα γίνονταν τα δημεριόματα: τραπέζι γάμου			
	54:22	56:04	Υπήρχε το έθιμο να κάμνει μεγάλες κουλούρες η νύμφα του γαμπρού. Κερνούσαν τον κόσμο			
	Ειδικές θεματικές περιοχές Γέννηση - Βάφτιση	56:05	58:53	Αναφορά στις μάμμες του χωριού που ξεγεννούσαν τις γυναίκες. Διαδικασία γέννας. Δεισιδαιμονίες για τη λεχιάνα		
		58:54	01:01:00	Βάφτιση μωρών. Η μητέρα δεν πήγαινε στην εκκλησία. Ο ιερέας μετά τη βάφτιση πήγαινε στο σπίτι και της παρέδιδε το μωρό		
		01:01:01	01:01:54	Η μητέρα πήγαινε στην εκκλησία με το μωρό της στις 4 μέρες		

Μικρές αφηγήσεις

- Από το Αρχείο Προφορικής Παράδοσης έχουμε αποσπάσει 205 **μικρές αφηγήσεις** διάρκειας 00:00:14 ως 00:07:07 λεπτά που έχουν μεταφραστεί στα Ελληνικά και κάποιες από αυτές εικονογραφηθεί. Πρόκειται για ιστορίες που δεν **είναι αυστηρά αυτοβιογραφικές** και περιγράφουν περιστατικά από την καθημερινή ζωή των κατοίκων του Κορμακίτη, με ήρωες απλούς ανθρώπους (συχνά αντιήρωες) πολλοί από τους οποίους είναι ακόμη εν ζωή, προβάλλουν αρνητικά συναισθήματα ή κακές συμπεριφορές και ξεχωρίζουν επειδή έχουν ιδιαίτερη λειτουργία στο πλαίσιο της κοινότητας:
 - είναι γνωστές μόνο σε άτομα που γεννήθηκαν και μεγάλωσαν στον Κορμακίτη,
 - επαναλαμβάνονται σε κοινωνικές συναναστροφές, όχι για να τις μάθουν όσοι δεν τις ξέρουν αλλά επειδή όλοι τις ξέρουν,
 - ενδυναμώνουν το αίσθημα της συνοχής της κοινότητας και της συμμετοχής σε αυτήν,
 - οικοδομούν και προβάλλουν ένα συγκεκριμένο τρόπο σκέψης και δημιουργούν συνεκτικούς δεσμούς ανάμεσα στα μέλη της κοινότητας.
- Οι ‘μικρές ιστορίες’ είναι σημαντικές για τη συνοχή μιας κοινότητας, ιδιαίτερα όταν έχουμε να κάνουμε με κοινότητες προφορικής παράδοσης που μετακινήθηκαν αιφνίδια ή με τη βία ή εκεί όπου τα κοινωνικά δίκτυα διασπάστηκαν υπό συνθήκες συλλογικού τραύματος.
- Οι ‘μικρές ιστορίες’ επηρεάζονται περισσότερο από τέτοιες αιφνίδιες αλλαγές, επειδή για να αναδυθούν πρέπει να τις αφηγηθούν μέλη της κοινότητας που τις γνωρίζουν (knowners) σε συνθήκες οικειότητας και ασφάλειας.

Μικρές αφηγήσεις

- Τα νεαρά μέλη της κοινότητας δεν γνωρίζουν αυτές τις αφηγήσεις, επειδή δεν είχαν την ευκαιρία να συμμετέχουν στα κοινωνικά δίκτυα που τις διαμορφώνουν και τις διασπείρουν.
- Αποσπώντας τις από το Αρχείο Προφορικής Παράδοσης και διδάσκοντάς τις στους νεαρούς ομιλητές, μπορούμε να δημιουργήσουμε το αίσθημα της εσωτερικότητας.
- Οι 'μικρές ιστορίες' έχουν την ιδιότητα να συνέχουν την κοινότητα και καθιστούν το προσωπικό βίωμα αντικείμενο συλλογικής ταύτισης καθιστώντας ταυτόχρονα και τους νεαρούς ομιλητές «μέτοχους και γνώστες».
- τη χρήση των μικρών αφηγήσεων ευνοούν:
 - η περιορισμένη έκτασή τους,
 - το φαινόμενο της διαγλωσσικότητας (translanguaging) που χαρακτηρίζει την αφηγηματική δομή,
 - Η παρουσία πυρήνων σημασιολογικής διαφάνειας,
 - η μερική επάρκεια των νεαρών ομιλητών.

Περισσότερα για τις μικρές αφηγήσεις στο [Καρυολαίμου, Μ. 2020](#). «Μικρές ιστορίες' για την κυπριακή αραβική: από το Αρχείο Προφορικής Παράδοσης στη διδακτική πράξη». Πρακτικά του 3ου Διεθνούς Συνεδρίου Γραμματισμός και Σύγχρονη Κοινωνία: Ταυτότητες, Κείμενα, Θεσμοί. Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και Πανεπιστήμιο Κύπρου. Ηλεκτρονική δημοσίευση που αναρτήθηκε στις 28/05/2020 στη διεύθυνση: http://www.pi.ac.cy/pi/files/epimorfosi/synedria/literacy/2019/3rd_Lit_Con_Proceedings.pdf.175-186.

Δομικός σχεδιασμός

Κωδικοποίηση και τυποποίηση συστήματος γραφής

Η κωδικοποίηση και η τυποποίηση του συστήματος γραφής έγινε στη βάση μιας αναθεωρημένης εκδοχής του αλφαβήτου που δημιούργησε ο Καθ. Alexander Borg (2007). Η κωδικοποίηση προϋποθέτει τη μελέτη της φωνητικής και της φωνολογίας και εκτενή γνώση της μορφολογίας της ΚΑ.

Άτυπες πρακτικές γραμματισμού εντός της κοινότητας

Η δημιουργία συστήματος γραφής υπήρξε πάγιο αίτημα της κοινότητας. Το σύστημα γραφής δημιουργήθηκε από τον καθηγητή Alexander Borg το 2007 ύστερα από αίτημα του ΜΚΟ Xki fi Sanna. Υπήρχαν όμως ήδη πρακτικές γραφής της ΚΑ στο ελληνικό και στο ρομανικό αλφάβητο. Το σύστημα βασιζόταν στο **ρομανικό** αλφάβητο με προσθήκη των Δ/δ και Θ/θ από το **ελληνικό** αλφάβητο και τρεις **ειδικούς** χαρακτήρες Ć, Ćg, Ξξ.

Πάτερα Αντωνάκη Φραγκιάκου, 2000, Λεξικό της αραβικής διαλέκτου του Κορμακίτη

Ο Τύπος των Μαρωνιτών

μαχτούπ, μαχτούπα, μαχτουπίν (μτχ) = γραμμένος, γραμμένη γραμμένοι
μάνη-μάνη (τροπ. επίρ.) = γρήγορα / αμέσως

- χάραπ μάνη-μάνη = έφυγε γρήγορα (αυτός)
- μάνη-μάνη σλαικκάχ = αμέσως το έπιασε

μαφτούχ, μαφτούχα, μαφτουχίν = ανοιγμένος, ανοιγμένη, ανοιγμένοι

- πάητ μαφτούχ = σπίτι ανοιγμένο
- πάπε μαφτούχα = πόρτα ανοιγμένη
- ταικάτ μαφτουχίν = παράθυρα ανοιγμένα

μαδμούτ, μαδμούτα, μαδμουτίν = απλωμένος, απλωμένη, απλωμένοι

- σμήτ μαδμούτ = πουργούρι απλωμένο
- φούλ μαδμούτα = κουκιά

Cashra snin cilek l' Typo

Cashra snin cilket ssine l' efimerida tel Maronites "Typo". L' proto l' sefer ta tilcet kan l' Niovri tel 2001 ou min totes kartitlca koull shaxr ost l' yiaoum. Ashka ma xitμου xok l' efimerida enne ma farxiton yiaoum ta kyiakishcou kif ada koulou l' shocou ta sar o mshild l' istoria tel Maronites alli l' cashra snin.

Fil 2l tel Detjevri sar cit xost l' taverna "Antonakis" l' Mtine. Kanfia xtir tinyie ou kan ou l' lskof tenna. Kilou, shirbou ou raksou l' nes ost noussoullail.

Xtir kaes kan exen video ta tailbou l' mil efimerida ma klam min diaforous Maronites, mil lskof ou mil Ypourgo Esoterikon. Koullon shikrou l' kaes shocou ta pisour ou kalou kif l' Typo o xtir simastiko shi fi koulla l' Maronia. Kaes kan paca ou axar video ta rvou ma catak fylla tel efimerida ta faikou fi koullon xtir shcal ta sarou alli l' cashra snin ta katcou.

Ρούχο κουλιθκον ουντουρου

Itσαν τελ δεα τα πικουλου

Μέμαν ουο μα σαλενα... See More

Like · Reply · 5 · May 20 at 9:10pm

replied · 1 Reply

Exairetiko,

Smaccu kullithkon ftaxou danecon u canekkon..

Ma pisir anoukaca taxt... See More

Like · Reply · 4 · May 20 at 9:27pm

lattipizci kale, nes shatna pkicaerfu: INSAN te

decaaaaa!!!

See Translation

Like · Reply · 2 · May 20 at 9:37pm · Edited

Int il akpar!

See Translation

Like · Reply · May 26 at 7:40am

Δημιουργία συστήματος γραφής₁

Δεν δόθηκαν ή δεν έγιναν:

- Περιγραφές των γραφημάτων
- Ονόματα στα γραφήματα
- Συμβάσεις γραφής
- Πιλοτική εφαρμογή
- Στάσεις των ομιλητών/τριών
- Επιμορφώσεις των ομιλητών/τριών

Ως εκ τούτου

- **Δεν μπορούσε να γίνει αναφορά στα γραφήματα**
- **Έλλειψη συστηματικότητας** στη χρήση του αλφαβήτου
- **Δυσκολία πρόσβασης** στις πληροφορίες σε σχέση με το σύστημα, έλλειψη ενημέρωσης και επιμόρφωσης
- **Απουσία ελέγχου εγκυρότητας, χρηστικότητας, συνέπειας** και διαδικασία αναπροσαρμογής/διόρθωσης
- Μη πρόβλεψη **ενδεχόμενων αντιστάσεων**
- Απόρριψη του **συστήματος**
- Αδυναμία κατανόησης της **ιδεολογικής** και **συμβολικής ισχύος** που απορρέουν από τη γνώση του συστήματος γραφής (Bolstanski & Bourdieu 1973, Bourdieu 1989)

Μια από τις πρώτες δράσεις της ερευνητικής ομάδας ήταν η πιλοτική εφαρμογή του συστήματος γραφής σε προφορικά δεδομένα του Αρχείου Προφορικής Παράδοσης με βάση τη μορφολογική και φωνολογική ανάλυση της ΚΑ και η αναπροσαρμογή του συστήματος εκεί όπου κρίθηκε αναγκαίο· η περιγραφή των γραφημάτων και η απόδοση ονόματος σε κάθε ένα από αυτά, η διατύπωση των ορθογραφικών συμβάσεων· η δημιουργία ενιαίας γραμματοσειράς για περιβάλλοντα PC, Mac και Linux· και ο έλεγχος της εγκυρότητας των προτάσεων γραφής.

Lli-slavát

α/α	Σύμβολο κεφαλαίο	Σύμβολο μικρό	Φωνητική αξία	Όνομα γράμματος	Παράδειγμα	Σημασία
1.	A	a	a	alif	arper	λαγός
2.	B	b	b:	ba	tiḅbane	μύγα
3.	Ċ	c	ʕ	cayn	ciṇer	σταφύλι
4.	Ɔ	ɥ	ʎ	gamma	ɣtis	άλογο
5.	D	d	d:	dal	miḏḏate	πλάστης
6.	Δ	δ	ð	delta	ḏufr	δάκτυλο
7.	E	e	e	e-nusseni	eḫl	γονείς
8.	F	f	f	fa	forn	φούρνος
9.	θ	θ	θ	θa	θawp	πουκάμισο
10.	I	i	i	i-mplan	it	χέρι
11.	J	j	ʒ	ja	jejje	κότα
12.	K	k	k, c	kaf	knise	εκκλησία
13.	L	l	l	lam	laḫn	κρέας
14.	M	m	m	mim	miḏtáḫ	κλειδί
15.	N	n	n	nun	naḫle	μέλισσα
16.	O	o	o	o-nusseni	okít	φωτιά
17.	P	p	p	pa	paḫra	αγελάδα
18.	R	r	r	ra	rummane	ρόδι
19.	S	s	s	sin	saṛca	επτά
20.	ʃ	ʃ	ʃ	ʃin	ʃaṛica	κερί
21.	T	t	t	ta	tikk	κόκορας
22.	U	u	u	u-mplan	ulát	παιδιά
23.	V	v	v	va	varka	βιβλίο
24.	W	w	u	u-nussu	ḏawm	φως
25.	X	x	x, ɣ	xa	ḫraḫ	ψωμιά
26.	Y	y	ɰ, i	ya	yelek	γιλέκο
27.	Z	z	z	zayn	zaytán	ελιές

Ορθογραφική απόδοση των συνεντεύξεων για πιλοτική εφαρμογή του συστήματος γραφής

A: E. U savaina... u tlaž latukia. *? **M:** *. **A:** Ye. U... * ta... žitta u ntjavizna... * mil a... * zman... la u kθir zman *... ši sine *... žitta u ntjavizna. Ntjavizna u... * pnaina u payt iδ-deca... **M:** Ntjavistu anažost iδ-deca? **A:** Ye žost iδ-deca ntjavizna... **M:** Xa. **A:** Xost iδ-deca ntjavizna u savaina u cors. **M:** Xa. **A:** Ge. * u *... ta ntjavizna... e... ana * taruž is-*strato*. **M:** A... **A:** * taruž is-*stratioti*... u... j-jump il * ta kuntajtom ana... žost il "CMC" kuntajtom... li Ksero... miskunni * tlaž truk... ana... u maružt is-*strato* u * kanikulunni taruž tasai žost... ežen šocol... ažžost ta... kaffia kθir ttozi {<TR> toz </TR>} kθir mnađa... makanniacajipni l-ana... **M:** A. **A:** * u kullon "Ažžost..." kultillon "Ana ažžost mapruž!". **M:** A. **A:** * * fia {Affia} ažar moca šocol atvattuni {tatvattuni} * ttajrop". **M:** Ge. **A:** "Šocol ažar moca malina" kal. Fkuillu * * ttajrop *". U žruft... u * ružt is-*stratioti*... ta žruft. Savait * is-*stratioti*. **Ye...** **M:** A. **A:** * l-ežen sapui savaitu ta kunt is-*strato*. **M:** A. **A:** S-sapui teli li žpir <4> iy-Yosifi... </4> savaitu... kunt il Aspri Mutti *. **M:** <4> Li žpir. <4> Ge. </4> Aža. **A:** Ye. * k-*kivernisi* kantufina... kantatina arpa * iš-šajr. **M:** Ta kuntu *? **A:** Ta kumna *. **M:** A. **A:** * ta savait s-sapui ana... kanniatuni *. **M:** A. Kanu aufa *. **A:** Ge. Kanniatuni * š-šajr! Kultilla vana ž-žaltik... **M:** Xa. **A:** A...truži {atruži} y-yapatik * fkuilla... **M:** Xa. ža. ža. **A:** * tattađa mi li *. **M:** Xa. ža. ža. **A:** Xa. ža. ža. **M:** E... **Ge.** **A:** * li * enne fitte u mažastna. Xa. ža. ža. **M:** Xa. ža. ža. **A:** Atruži {Tatruži} tetacimik yapatik *. **M:** Xa. ža. ža. **A:** Ye. * u akke sar *... **M:** Aža. **A:** E makankaf * važta anatažt j-java... **M:** Ge. **A:** * o parra mi δ-deca... **M:** A. **A:** Ye... u ražet ažžok iy-yapata u... kaf {kanθkaf} ažžok iy-yapata. **M:** A. **A:** * ta tfađait ana mi li *. **M:** *. **A:** Savait... *... li *. **M:** Aža. **A:** Ye. *... * ta tlaac mi li *... * tasai šocol teli. Ye... Tfađaina mi li *, jina... fluss makammacana... ružt indaint {daint} mi s-*Sineryatik* *... ružt ištait {strait} l-* ta kundri... **M:** Aža. **A:** X-žaiti l-ežen li žpir kan *... u žattaitu u pnaina ežen <FR> garage </FR> jump p-payt teli. Anažulla l-*... **M:** A. **A:** U ža... žattaitillu r-*remma* {revma*} u kullon u ftažt im-*mažazi* anažulla. Štrait il * u kullon... u ftažt im-*mažazi* anažulla. Anažulla j-java. U *... u vana šo... šocoli... kunt *... **M:** Aža. **A:** Minkullon li šcal kuntsai. U * žost illi pyut kuntsai... u <EN> tractor </EN> ku...

G: <GR> (n) </GR>. <AR> Salam alekon {calekon} </AR> *. **A:** Caleki <AR> salam </AR> pinti *. **G:** Aš pitsai? Int kaes? **A:** Aš tasai. *... ana caeš. **G:** Arružt iy-yawm? Anružt {arružt} yawm? **A:** Yawm... kumt... fissaxarr *... saca žamse... ružt im-*mantra*... kannist im-*mantres*... ma l-itsan ta lini antažt... u kcot iž-žluft... u jift illi žlip δ-deca. **G:** Aža. *... ana jit ta saillak {sailak} pša δ-deca... e... psai eže * mi * {l-*}... u pri atajkinni {tattajkinni} sann {s-sann} te δ-deca... kullu fi s-sann te δ-deca... u piritu te taalmu {tcalmu} pša δ-deca... pša ness {n-ness} te δ-deca... e... pša li žkali... pša l-ormania... pša l-* ta pisau žost iδ-deca... pšan kullon... žost iδ-deca u piritu... e...atažkinni {tatažkinni} sann {s-sann} te δ-deca. **A:** Aak {ađak} ta payter ta sacitik... aška ma ffik {pfik} tta kulon... **G:** Aža. **A:** E... alli. **G:** <un>xxxx</un>. **A:** Cišna *... mnalli... * mnalli * ta savaina... **G:** Aža. Alok kuinni... miten tvellit {ntvelitt} u aška snin int? **A:** Ntvelitt *... * te l-* te s-*sarantaefta*... e nažni * alok! **G:** Aža. U ayn trappait? **A:** Trappait žost iδ-deca šaiti... ta pžuppa. Xost ik-Kormatjiti. Anažost in-ntvelitt... anažost it-trappait... anažost ttamat. **G:** Aža. **A:** Δ-deca šaiti pžuppa. **G:** U ružt s-*skolio* *? **A:** E... ružt sitt i-snin. Ružt iδ-*đimotiko* *. **G:** Ost ayna * ružt? **A:** Ost il *.

Stete... te l-ummi. L-ism te l-ummi. **G:** Polina... Yiannoula? **M:** Yiannoula te ma... pu... te papputa. **G:** Li bratak {bratuž}? <9> Brat... <9> mi l... a... </9> Itsan {l-itsan} telik? **M:** <9> <un>xxxx</un> [Pa... pa... pa... {paputa}]. <9> Mi y-yapati. </9> Y-yapati. **G:** Aža. U... ulatik pky... pkyajtmu stete? Ažšo šoolon {šocolon}? **M:** E šcal... kaθavežen lu šcalu. <un>xxxx</un>... A... Mario lu... * <un>xxxx</un> telu. **G:** Aža. **M:** Šarpel <un>xxxx</un> raž parra sapca snin *... O *... **G:** Aža. **M:** A... l-ožar ša... fatžu šcal šaton... akke... **G:** Pisau minkullon. **M:** Ye. **G:** Aža. Liki u * paa {pacaž}? **M:** * lini... caža u sapca. **G:** *. **M:** *. Xa, ža, ža. **G:** U... e... aška žfat liki? **M:** Eže žait lini. **G:** Eže žait? Matu kullon? **M:** Ye. <10> Xalfi l-ana ummi ma... kant... viltet <un>xxxx</un> te l... a... viltet itlaže... kantirmion. <10> * viltet <un>xxx</un> [ummi] u savet... viltet itlaže u... kanimutu žalfi. <10> *... *... </10> Ye. Ana ažpar mi ž-žaiti *. **G:** <10> A... u umma {ummik}. </10> A. <10> A... * eže ža... ežen žait... <10> Liki? </10> A... **M:** * mi ta kanti... ta kantirmion... <un>xxxx</un> paca kanikululla tatžotni žost if-forn. Xa, ža, ža. A... u * savet in-Napoli. **G:** Kalliža... kallija ši * u kantirmion? **M:** E ka... <un>xxxx</un> rmiet *-*... * matulla... <un>xxxx</un> viltet u... mat... *-* * kanimutu. Ši... ši šajr... **G:** Ta kuntu {kanu} zar {zcar}... ta kanu zar {zcar}?

Ένα μέρος των αρχικών συνεντεύξεων αποδόθηκε ορθογραφικά με στόχο να εφαρμοστεί πιλοτικά το σύστημα και οι κανόνες γραφής που είχαν επιλεγεί και διατυπωθεί, ούτως ώστε να διαπιστωθούν και να επιλυθούν οποιεσδήποτε ασυνέπειες πριν από την κατάθεση της τελικής πρότασης της ερευνητικής ομάδας προς το ΥΠΠΑΝ.

Φωνητική μεταγραφή των συνεντεύξεων

S2: Πληροφορήτρια

S1: (1) 'slama a'leci <cg> ste'te </cg> 'aʃpi'tsaindi'kaise?

S2: (1)'kaije'kaije (1)

S1: m: (1) 'ar:uxti (1) 'j:aʊm?

S2: ja'ʊm (1) ʊm:i'mbu'kraruxti'knise.

S1: mm: ka'f:ia'raxme?

S2: (1) ʊa'f:iaci'da:s. (1) 'tsau:lita'nia.

S1: (1) m: (2)

S2: ka'disna' <pvc> 'uzina'zava </pvc> {lenited: 'uzina'zava}.

S1: (1) mm: 'kuin:i'alok e:m: (1) 'ana'zit:asa'il:ik {sa'il:ik} (1) pʃa'ð:ea ʊath'a'xcin:i's:ande'ð:ea. (1) 'psaiext <cg> 'erevna </cg> i <cg> panepist </cg> mi <cg> pu'rjiop'e'ðias </cg> u pi'ritute <pvc> te'almu </pvc> { tʃ'almu } pʃa'ð:ea. (1) pʃa'l: <cg> eθima </cg> taka'f:ia lʃa'taklezman pʃa'n:esteð:ea pʃal <cg> sko'lia </cg> pʃal:i'knes pʃa'ngul:on 'xosti'ð:ea. (1) u pi'ritu (1) a: ath'a'xcin:i's:ande'ð:ea 'fil:a'rapika

S2: a'rapika

S1: 'kul:of:il:a'rapika. la la la <cg> ro'meika </cg>. (1) 'kuin:i'alok'fit:e'klam pʃa'l:indi

{...} 'mitendve'l:iðiu 'aʃkasni'nindi

S2: 'anat:h'a'lixtili <cg> trianda'ena </cg> 'tlaete <cg> je'n:ari </cg> tli <cg> trianda'ena <cg>

S1: mm:

S2: (1) 'um:i: (1) <cg> 'istera </cg> mi'n:i kan ka'nʃai

S1: <cg>'cirie napo'leon. </cg> (1) kul'tini <cg>'oti</cg> 'ʃam:ak (1) kan ga's:is. (1) men kanisuru [SA: τόνος;] 'ksus {degeminated: ksus:} ci'ndam? (1) ksus {li ksus:} 'kanu psa'l:in {mpsa'l:in} (1) <cg>o'ksa</cg> <pvc>kaθa'vehen</pvc> {lenited: kaθa'vexen} da kani'ri: (.) kani'sur ka's:is?

(1)

S2: e: pʃan da'tʃsur ka's:is <cg>'eprepen</cg> <pvc>deku'l:ij</pvc> {lenited: deku'l:ik} <cg>'k:lisi</cg>. (1) 'jani ath:ʃa'jipak [SA: sic?] li 'knise ath:iθ'kade:s: a- (.) aη- (.) aθ'kun i'tʃsan (1) 'kaes. e 'ʃam:i k'h:a's:is (.) mi li zman da kan iz'ʃir (1) kani'zor:u a- (1) te'sur ka's:is. (1) t'h:ekun'gan gani'ku'n:i ja'pati m:ar'χum (.) <pvc>t'h:ewun'gan:</pvc> {lenited: t'h:ekun'gan} & (.) siʃs:a'pʃa <cg>xro'non</cg> (1) u ka'n-impʃek [ʃ or s?] il a: (.) <cg>porto'k'h:al:i:</cg> (.) kan-ax'taʃʊ mi n:us <pvc>ka'seh</pvc> {lenited: kani'saiχ} > pʃi <cg>ku'b:ua</cg> (.) u kanjer'butil:u [SA: kanyirputillu?] <cg>'spaus</cg> (.) u kani'xot {degemination} <@><cg>ko'tʃh:iro'yauro</cg> xost u kani'ʃil:u</@> (.) u 'kani: <cg>(vo)</cg> [SA: τι είναι αυτή η λέξη;] ka <cg>θ:imna'to:</cg>.=

S1: =Ma <pvc>xandi'tvi</pvc> {kan:i'zvi}>? =

S2: =e: <cg>eθi'mnatiz:en</cg> ye u (.) <fast>kani 'xau ja c'h:endiz'ʃe'ruðjau kani sa'γuna ce pʃal:i'psipi'tsar'lal:i</fast>. [SA: είναι σωστά;]

S1: a.

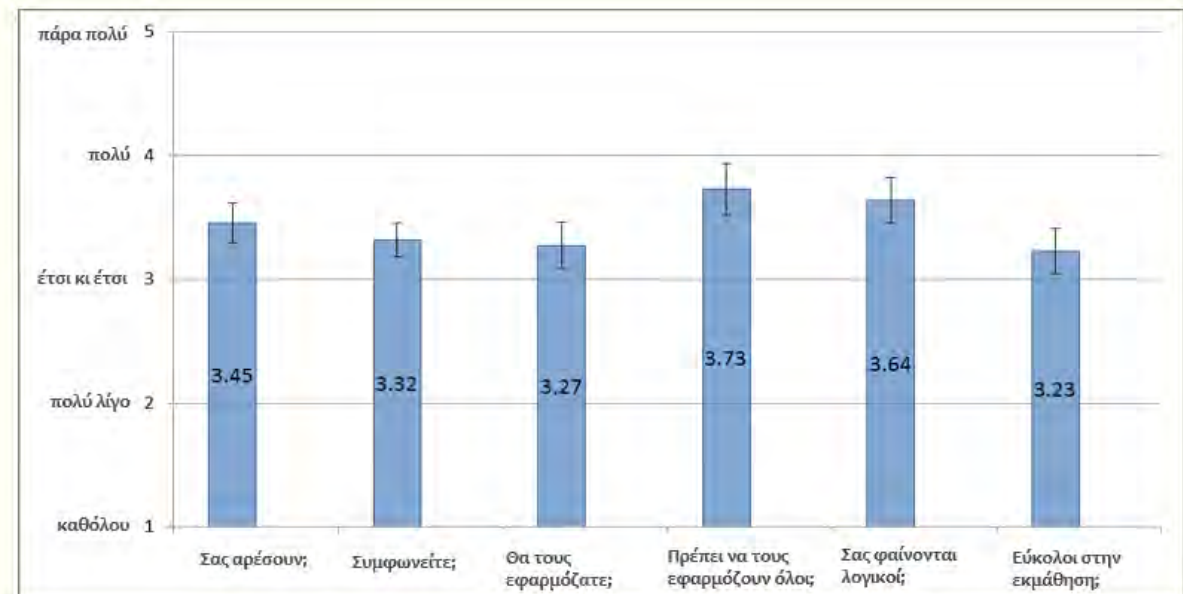
Η φωνητική μεταγραφή μέρους των συνεντεύξεων κρίθηκε επίσης αναγκαία για να οριστικοποιηθεί ο τρόπος απόδοσης ορισμένων φωνολογικών και μορφο-φωνολογικών φαινομένων, όπως η απόδοση των συμπλεγμάτων έρρινο+κλειστό ηχηρό σύμφωνο.

Ο ρόλος των ομιλητριών/ών

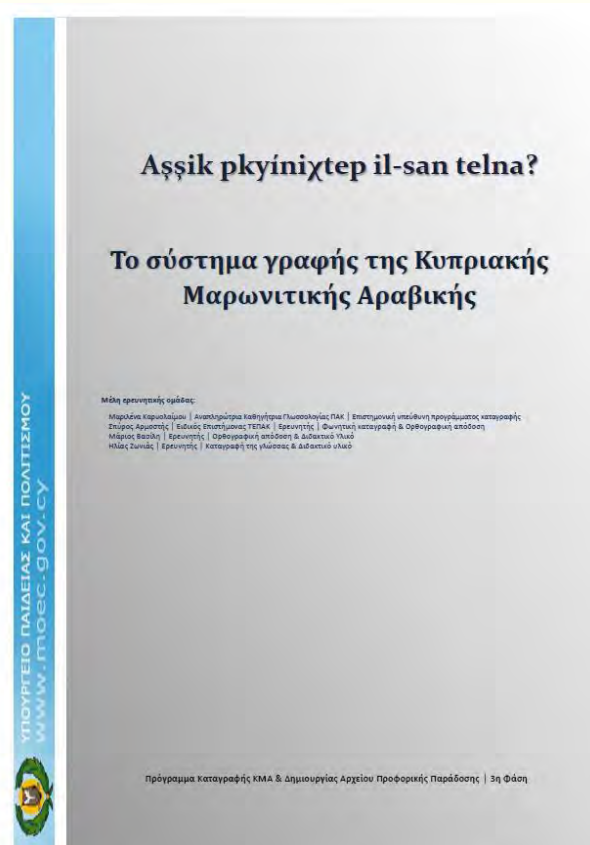
Παρακολουθώντας τη βιβλιογραφία σε σχέση με την ανάγκη ενημέρωσης και ενεργής συμμετοχής των ομιλητών/τριών στη διαδικασία δημιουργίας αλφαβήτου, παρουσιάσαμε τις προτάσεις γραφής της ερευνητικής ομάδας σε φυσικούς/ες ομιλητές/τριες πιλοτικά. Συμμετείχαν στη διαβούλευση 22 άτομα (10 άντρες και 12 γυναίκες ηλικία 39-72 χρόνων (μέση ηλικία 52:3) κυρίως με μέση και ανώτερη μόρφωση (2: πρωτοβάθμια, 12: δευτεροβάθμια, 8: τριτοβάθμια), όλοι φυσικοί ομιλητές της ΚΑ, δίγλωσσοι/ες και στα (Κυπριακά) Ελληνικά.

Στόχος τη διαβούλευσης ήταν να ενημερωθούν οι ομιλητές/τριες για τους κανόνες γραφής και στη συνέχεια να απαντήσουν στα πιο κάτω ερωτήματα:

1. Κατά πόσο τους αρέσουν οι ορθογραφικοί κανόνες
2. Κατά πόσο συμφωνούν με αυτούς τους κανόνες
3. Κατά πόσο θα ήταν πρόθυμοι να εφαρμόσουν τους κανόνες στη ν πράξη
4. Κατά πόσο πιστεύουν ότι θα πρέπει όλοι να ακολουθούν τους συγκεκριμένους κανόνες
5. Πόσο λογικοί τους φαίνονται οι κανόνες
6. Πόσο εύκολο είναι να μάθει κανείς τους προτεινόμενους κανόνες

Αλφάβητο και συμβάσεις γραφής

Οι προτάσεις γραφής της ερευνητικής ομάδας και τα αποτελέσματα της διερευνητικής αυτής διαβούλευσης παρουσιάζονται στις ακόλουθες δημοσιεύσεις:

- **Armostis, Sp. 2020.** Η γραπτή απόδοση της Κυπριακής Αραβικής: μια πειραματική προσέγγιση. Πρακτικά συνεδρίου *Παλαιοί και Νέοι ερευνητές*. Πανεπιστήμιο Κύπρου, 26.09.2015. 19 σελίδες.
- **Karyoleμου, M. & Armostis, Sp. 2021.** « Langue ancienne, écriture nouvelle : codification et standardisation de l’arabe de Chypre ». *Cahiers du Centre d’Etudes Chypriotes* 50: 407-429.
- **Christodoulou, Ch., Armostis, S. και Karyoleμου, M. 2021.** “The definiteness marker of Cypriot Arabic: A phonological account”. *Journal of Semitic Studies* LXVI/2: 503-521.

και εν μέρει στο,

- **Karyoleμου, M. 2019.** “A story at the periphery: Documenting, standardizing and reviving Cypriot Arabic”. *International Journal of the Sociology of Language* 260: 1-14 και ηλεκτρονικά στη διεύθυνση: <https://www.degruyter.com/downloadpdf/j/ijsl.2019.2019.issue-260/ijsl-2019-2045/ijsl-2019-2045.pdf>

Οι κανόνες γραφής καταγράφονται και επεξηγούνται στον Οδηγό γραφής *Aṣṣik pkyiniḫter il-san telna?* που είναι διαθέσιμο διαδικτυακά (βλ. επόμενη σελίδα).

Σχεδιασμός εκμάθησης

Ο σχεδιασμός εκμάθησης περιλαμβάνει τρία κύρια σκέλη:

1. τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη διδακτικού υλικού για παιδιά και ενήλικες
2. την οργάνωση προγραμμάτων εκμάθησης της ΚΑ κυρίως για τα μέλη της μαρωνιτικής κοινότητας
3. την επιμόρφωση των ομιλητών/ομιλητριών και των εκπαιδευτικών σε ζητήματα γραφής και περιγραφής της ΚΑ και προϋποθέτει:

1. τη δημιουργία και τυποποίηση του συστήματος γραφής
2. την ανάλυση και την περιγραφή γραμματικών φαινομένων που δεν έχουν (ή δεν έχουν επαρκώς) μελετηθεί

Επιμορφώσεις
φυσικών ομιλητών

Επιμορφώσεις
δασκάλων

Επιμορφωτικά
μαθήματα
ΥΠΠΑΝ για
ενήλικες

Διδακτικό
υλικό

Ετήσια μαθήματα
για παιδιά

Θερινό
πρόγραμμα
εκμάθησης της ΚΑ
για παιδιά

Μαθήματα
γνωριμίας με την ΚΑ
για άτομα εκτός
κοινότητας

Σχεδιασμός και ανάπτυξη διδακτικού υλικού₁

Ο **σχεδιασμός** και η **ανάπτυξη** διδακτικού υλικού για τη διδασκαλία μιας γλώσσας προφορικής παράδοσης είναι μια περίπλοκη και ιδιαίτερα χρονοβόρα διαδικασία, επειδή σχετίζεται με πολλά άλλα γλωσσικά και κοινωνιογλωσσολογικά ζητήματα.

Αυτή η διαδικασία, στην περίπτωση μας, περιπλέχτηκε ακόμη περισσότερο από το γεγονός ότι τα προγράμματα διδασκαλίας της γλώσσας και η δημιουργία του εκπαιδευτικού υλικού έτρεχαν παράλληλα, με αποτέλεσμα να υπάρχει πάντα πίεση προς τους ερευνητές να ολοκληρώνουν νέο υλικό για να στηρίζουν τη διδασκαλία.

- Σε ορισμένες περιπτώσεις η ανάγκη να προχωρήσει η εκπόνηση υλικού μας ανάγκασε να υιοθετήσουμε **στρατηγικές παράκαμψης** αναβάλλοντας την παρουσίαση ορισμένων γραμματικών φαινομένων ώστε να δοθεί χρόνος να γίνουν η γλωσσολογική ανάλυση και η περιγραφή τους. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να επανερχόμαστε στο υλικό και να συμπληρώνουμε τα κενά σε όλη τη διάρκεια της εκπόνησης του υλικού για το επίπεδο A1.
- Στη διαδικασία ανάλυσης των γραμματικών φαινομένων τα δεδομένα του υπό συγκρότηση Αρχείου Προφορικής Παράδοσης υπήρξαν ιδιαίτερα χρήσιμα επειδή μας παρείχαν συσσωρευμένα δεδομένα φυσικού λόγου εύκολα προσβάσιμα για τη γλωσσολογική ανάλυση.
- Παρά το γεγονός ότι έπρεπε να επανερχόμαστε κάθε φορά στα ηχητικά αρχεία επειδή δεν είχε γίνει ακόμη επεξεργασία των δεδομένων, το γεγονός ότι όλοι οι ερευνητές –και κυρίως οι φυσικοί ομιλητές που εργάζονταν ως ερευνητές– μπορούσαν, ανά πάσα στιγμή, να έχουν πρόσβαση στα ομιλιακά δεδομένα που αναρτούσαμε αρχικά στο Dropbox και στη συνέχεια στο Google Drive, διευκόλυνε την ερευνητική διαδικασία.

Σχεδιασμός και ανάπτυξη διδακτικού υλικού₂

Η λεξιλογική συρρίκνωση, η απώλεια μεγάλου μέρους του λεξιλογίου και η μερική αναλεξικοποίηση της ΚΑ με αντικατάσταση ολόκληρων λεξιλογικών πεδίων με λέξεις από την Ελληνική, έθετε το ζήτημα της διαχείρισης των δάνειων λέξεων, δηλαδή της αποδοχής και της ενσωμάτωσής τους στο σύστημα της ΚΑ ή της αντικατάστασής τους από νέες λέξεις που έπρεπε να δημιουργηθούν με βάση συγκεκριμένες αρχές.

Η απώλεια μεγάλου μέρους του λεξιλογίου δεν μας επέτρεπε να αναπτύξουμε πλήρως ορισμένες θεματικές και είχε ως αποτέλεσμα να περιορίζουν τη δυνατότητά μας να διδάξουμε ορισμένες επικοινωνιακές δεξιότητες.

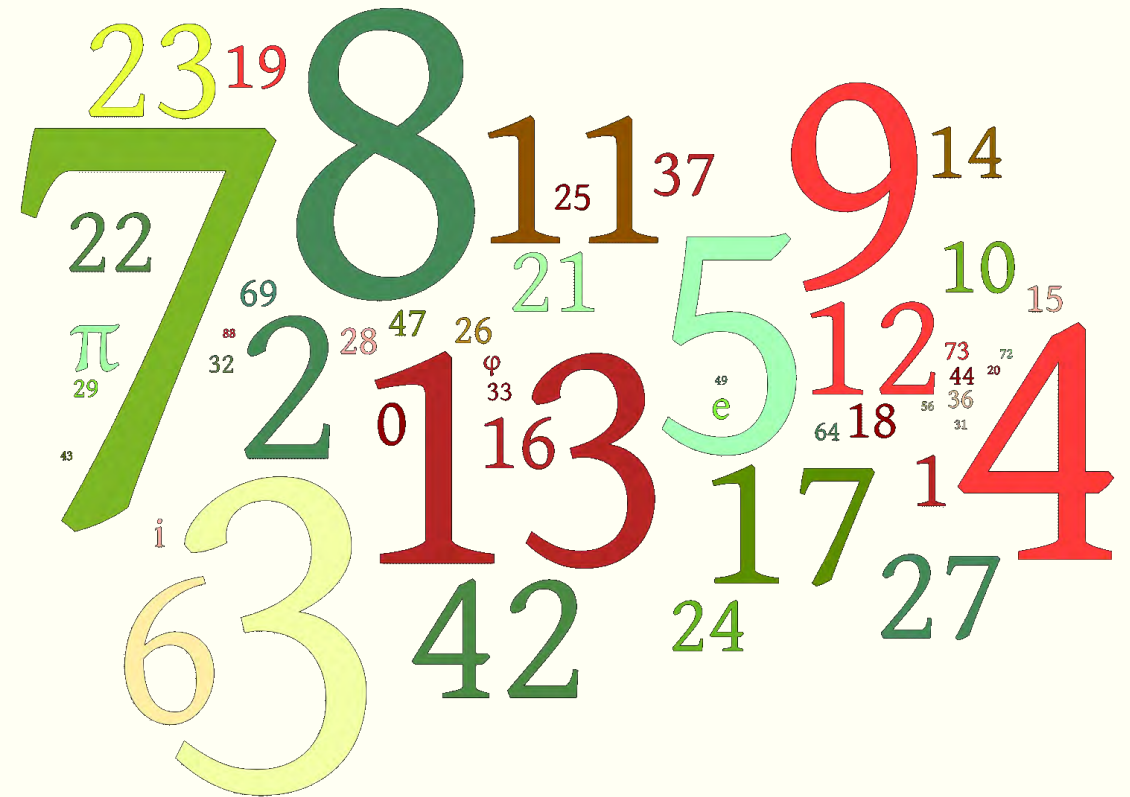
- Βασικό κριτήριο διαχείρισης των δάνειων λέξεων από τα ελληνικά υπήρξαν οι στάσεις των ομιλητών και η καθοδήγηση που είχαμε από τους ομιλητές που εργάζονταν μαζί μας. Σε αρκετές περιπτώσεις διατηρήσαμε τις δάνειες λέξεις, εκεί όπου ήταν αποδεκτές από τους ομιλητές και εφόσον η αντικατάστασή τους δεν ήταν σε αυτή τη φάση της αναβίωσης εφικτή. Έτσι για παράδειγμα, τα εθνικά ονόματα έχουν αντικατασταθεί σχεδόν όλα από Ελληνικά: Ameriki, Vrazilia κ.λπ. Αυτά είναι γενικώς αποδεκτά από τους ομιλητές και δεν δημιουργούν ιδιαίτερο πρόβλημα, για αυτό και τα διατηρήσαμε στο διδακτικό υλικό.

Σχεδιασμός και ανάπτυξη διδακτικού υλικού₃

Σε σχέση με τους αριθμούς αποφασίσαμε διαφορετικά: οι αριθμοί από τον 1 ως το 10 είναι στα Αραβικά, όπως και οι δεκάδες μέχρι το 100. Οι ενδιάμεσοι αριθμοί (έντεκα, δώδεκα, δεκατρία, εικοσιπέντε, τριάντα δύο κ.λπ.) είναι δάνειοι από τα Ελληνικά.

Εδώ φάνηκε ότι ήταν προτιμότερο να δημιουργηθούν αριθμοί στα Αραβικά, πράγμα που έγινε με βάση τη μορφή που εμφανίζουν οι ενδιάμεσοι αριθμοί στα Αραβικά, δηλαδή ως συνδυασμοί δεκάδων και μονάδων (δέκα και τρία, είκοσι και δύο, τριάντα και τέσσερα, κ.λπ.), αλλά ακολουθώντας το πρότυπο της Ελληνικής ως προς τη σειρά εμφάνισης των δύο συστατικών, ούτως ώστε στους νέους αριθμούς στα Αραβικά εμφανίζονται πρώτα οι δεκάδες και έπειτα οι μονάδες, π.χ. *caṣra u ḫamse* ‘δέκα και πέντε’, *tlaxín u arca* ‘τριάντα και τέσσερα’ = 34 κ.λπ., και όχι πρώτα οι μονάδες και έπειτα οι δεκάδες όπως στα Αραβικά.

Σχεδιασμός και ανάπτυξη διδακτικού υλικού₄

Η **ελλιπής μελέτη των γραμματικών φαινομένων** και το **παραδοσιακό πλαίσιο ανάλυσης των Σημιτικών ποικιλιών** δεν λαμβάνουν υπόψη σημαντικές αλλαγές στη γλώσσα –αν και σποραδικά τις αναφέρουν– που έχουν επιπτώσεις και για την περιγραφή των φαινομένων και, κατ' επέκταση, για τον τρόπο παρουσιάσής τους στο διδακτικό υλικό.

Για παράδειγμα, η ανάλυση των **ρηματικών τάξεων** σύμφωνα με την παραδοσιακή ταξινόμηση, που γίνεται με βάση τους συνδυασμούς σταθερών συμφωνικών ριζών και σειρών φωνηέντων που εντίθενται μεταξύ των συμφώνων, δεν λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι η ρίζα στην ΚΑ δεν είναι σταθερή, αλλά υπόκειται σε αλλαγές που οφείλονται στην ενσωμάτωση φωνολογικών κανόνων της Κυπριακής (που ενίοτε ισχύουν και για την Ελληνική εν γένει).

Μια τέτοια περίπτωση είναι ο κανόνας της **ανομοίωσης** των συμπλεγμάτων κλειστών συμφώνων, π.χ. στην περίπτωση της τρισυμφωνικής ρίζας k-t-p, η οποία αποδίδει οτιδήποτε σχετικό με την έννοια της γραφής και η οποία τροποποιείται αναλόγως κάθε φορά που ο τρόπος ένθεσης των φωνηέντων φέρνει τα σύμφωνα σε επαφή μεταξύ τους: έτσι το 'βιβλίο' είναι **kitap** με τη ρίζα ανέπαφη, αλλά το 'γράμμα' > **maχtúp**, η 'γραφή' > **χtεpe**, έγγραφα > **χtuft**.

Άλλο παράδειγμα είναι η συμπεριφορά του οριστικού άρθρου, κοινού για τα αρσενικά και για τα θηλυκά ονόματα στον ενικό και στον πληθυντικό, που παραδοσιακά σημειώνεται ως l-, εμφανίζει όμως μια σειρά από αλλόμορφα που εξαρτώνται από το φωνητικό περιβάλλον που έπεται και ακολουθεί, ως εξής:

[l+Σ] >>	πλήρης αφομοίωση	άρθρο-kassís	>>	[kʰ:a'ssís]	ο ιερέας
[l-Φ] >>	[ll]	άρθρο-umm'	>>	[llumm]	η μητέρα
[l-ΣΣ] >>	[lli]	άρθρο-knissé	>>	[lli'knissé]	η εκκλησία
[Σ-l-Φ] >>	[il]	χost άρθρο-εχti	>>	[χost'illéxti]	μέχρι την έκτη
[Σ-l-ΣΣ] >>	[illi]	χost άρθρο-χkali	>>	[χostilli'xkali]	στα χωράφια

Η ανάλυση και η περιγραφή της αλλομορφίας είναι σημαντική, επειδή θα πρέπει να αποφασίσουμε αν στο γραπτό λόγο θα την αναπαραστήσουμε μορφο-φωνολογικά, αγνοώντας δηλαδή τη φωνητική πραγματικότητα και υιοθετώντας μια σταθερή μορφή, ας πούμε l-, σε όλες τις περιπτώσεις ή αν θα επιλέξουμε τη φωνητική διαφάνεια, υιοθετώντας 2, 3, 4 ή όλες τις διαφορετικές μορφές που εμφανίζει το άρθρο. Οποιαδήποτε και αν είναι η απόφαση που θα λάβουμε, θα χρειαστεί να διδάξουμε τις διαφορετικές προφορές του άρθρου (Armōstis 2020, Christodoulou, Armōstis & Karyolemou 2021; Karyolemou & Armōstis 2021).

Διδασκαλία της γλώσσας και προτυποποίηση

Ο τρόπος που επιλέγουμε να διδάξουμε τα διάφορα γραμματικά φαινόμενα **προτυποποιεί και κανονικοποιεί** (ανάγει δηλαδή σε κανόνα) όσα διδάσκουμε, ιδιαίτερα όταν πρόκειται για γλώσσα προφορικής παράδοσης. Ένα ερώτημα που πρέπει λοιπόν να τεθεί είναι το ακόλουθο: ποιες θα είναι οι επιπτώσεις, μεσοπρόθεσμα ή μακροπρόθεσμα, των διδακτικών επιλογών που έχουμε κάνει;

Παρά την περιορισμένη έκταση χρήσης της ΚΑ, τίθεται το θέμα της διαχείρισης των φαινόμενων ποικιλότητας/διακύμανσης που έχουν συχνά ηλικιακή εξάρτηση, ιδιαίτερα όταν έχουμε να κάνουμε με περιπτώσεις **εν εξελίξει αλλαγών**.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι ίδιοι οι ομιλητές αξιολογούν αρνητικά αυτές τις νέες τάσεις στη χρήση της γλώσσας και μπορεί να ζητήσουν συμμόρφωση ως προς αυτό που θεωρούν ότι είναι ο ορθός γλωσσικός κανόνας. Σε τέτοια περίπτωση τίθεται για τους γλωσσολόγους το δίλημμα αν θα πρέπει να αποτυπώσουν στο διδακτικό υλικό τον αποδεκτό κανόνα, αυτόν δηλαδή που αποδέχονται ως ορθό, εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα την αποδοχή των ομιλητών, ή τον χρηστικό κανόνα, δηλαδή τον κανόνα, όπως προκύπτει μέσα από τις πρακτικές των ομιλητών, εξασφαλίζοντας έτσι συνέχεια στις γλωσσικές πρακτικές.

Οποιαδήποτε και αν είναι η τελική απόφαση που λαμβάνουμε σε σχέση με το ποιες δομές θα διδάξουμε, θα πρέπει να έχουμε συναίσθηση των συνεπειών που ενδέχεται να υπάρξουν για τη γλωσσική χρήση.

Διαχείριση της ποικιλότητας₁

Περίπτωση κανονιστικής παρέμβασης αποτελεί το φαινόμενο της σειράς εμφάνισης των όρων <όνομα> και <επίθετο> στα Αραβικά που βρίσκονται σε σχέση προσδιορισμού που στην ομιλούμενη υπάρχει τάση να ακολουθείται σειρά παρόμοια με τα Ελληνικά, δηλαδή πρώτα το προσδιορίζον <επίθετο> και έπειτα το προσδιοριζόμενο <όνομα>.

Στη διάρκεια της πιλοτικής εφαρμογής και του ελέγχου του διδακτικού υλικού, η πλειονότητα των φυσικών ομιλητών που διδάσκουν τη γλώσσα στις Θερινές παιδικές κατασκηνώσεις, εξέφρασαν την άποψη ότι η σειρά <επίθετο> + <όνομα> δεν είναι ορθή και ότι στο γραπτό λόγο θα έπρεπε να ακολουθήσουμε τη σειρά <όνομα> + <επίθετο> που είναι η ενδεδειγμένη σε άλλες ποικιλίες Αραβικής.

- Ελέγχοντας τα προφορικά δεδομένα του Αρχείου Προφορικής Παράδοσης φάνηκε ότι η θέση του επιθέτου είναι αντικείμενο διακύμανσης σε όλες τις ηλικιακές ομάδες, όπως φαίνεται και στα παραδείγματα που ακολουθούν:

1. Gpir cayara, Επιθ.ΑΕ	cayara Όνομα.ΘΕ	cayara Όνομα.Υποκορ.			
	Μεγάλο σύννεφο, <i>συννεφάκι...</i>				
2. eχeп Αριθ.ΑΕ	χiss, ΌνομαΑΕ	eчeп Αριθ.ΑΕ	χiss ΌνομαΑΕ	kaes Επιθ.ΑΕ	
	<i>μια φωνή, μια φωνή καλή</i>				
3. tesáw Ρυποτ.3προ.ενικού	eчte Αριθ.-ΘΕ	kácake Όνομα-ΘΕ	γpire Επιθ.ΘΕ		
	<i>Να φτιάξουν ένα μεγάλο κουλούρι</i>				
4. Kaffia Ρ.αορ.	γpar Επιθ.πληθ.	cayát Όνομα.πληθ.			
	<i>Υπήρχαν μεγάλες γιορτές</i>				

Διαχείριση της ποικιλότητας₂

2016

Ημέρα καλή!

Καλή ημέρα!

Fi l-żocol...

Yuse: **Kaes xar**, sayte Frantzi! Ismi o Yuse. Aş pitsáy?
Sayte Frantzi **Kaes spaħ**, Yuse. Ana kayse. Mnayn int, Yuse?
Yuse: Ana min il-Kormatjiti.

Καλό πρωί!

8. Kulu ismkon u saylu ll-ism tell oħar

- Xar kaes Maryo/Maria.
Aş pitsáy yawm?

- Xar kaes Maryo/Maria.
Kif int/inti?

Εσπέρα καλή!

- Capše kayse Maryo u
Maria. Kif intu?

2021

- Capše kayse Maryo u
Maria. Aş pitsáw yawm?

Διαχείριση της ποικιλότητας₃

Ένα από τα ερωτήματα που τέθηκαν είναι κατά πόσο ή θετική στάση των ομιλητών/τριών απέναντι σε προτεινόμενες συμβάσεις γραφής ενδέχεται να οδηγήσει σε μη προβλεπόμενες γλωσσικές αλλαγές.

▪ [l+Σ]	>> πλ. αφομοίωση	l-kassis	>>	[k ^h :a'ssis]	ο ιερέας
▪ [l-Φ]	>> [ll]	ll-umm	>>	[llumm]	η μητέρα
▪ [l-ΣΣ]	>> [lli]	lli-knise	>>	[lli'knise]	η εκκλησία
▪ [Σ-l-Φ]	>> [il]	χost ill-exti	>>	[χost'illexti]	μέχρι την έκτη
▪ [Σ-l-ΣΣ]	>> [illi]	χost illi-χkali	>>	[xostilli'xkali]	στα χωράφια

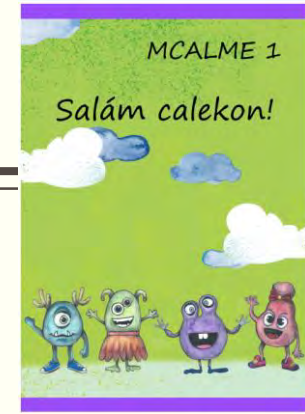
Η απόφαση να αποδώσουμε με l- όλες τις περιπτώσεις αφομοίωσης του άρθρου εξασφαλίζει τη μορφοφωνολογική ενότητα, θα μπορούσε όμως να οδηγήσει σε διόρθωση της προφοράς με άρση της αφομοίωσης, ιδιαίτερα εφόσον οι ομιλητές/τριες θεωρούν ότι αυτός ο τρόπος γραφής ανταποκρίνεται σε μια ορθότερη ή καλύτερα αρμόζουσα για το επίπεδο της γραφής από την καθημερινή προφορά όπου το άρθρο αφομοιώνεται προς το επόμενο σύμφωνα (Αρμιοστής 2014).

Το διδακτικό υλικό

Το διδακτικό υλικό για τα παιδιά σε επίπεδο Α1 αποτελείται από 7 ενότητες. Κάθε ενότητα είναι θεματικά διαφορετική και βασίζεται σε λεξιλόγιο που έχουμε επιλέξει με τη βοήθεια των φυσικών ομιλητών ή αναζητήσει στο Αρχείο Προφορικής Παράδοσης. Το νέο λεξιλόγιο που εισάγεται κάθε φορά τοποθετείται στο τέλος κάθε ενότητας.

Το υλικό αξιοποιεί εργαλεία που παρέχει η τεχνολογία για τη διδασκαλία της γλώσσας, όπως QR codes για πρόσβαση στους διαλόγους, Kahoot! και ποικίλες δραστηριότητες όπως παζλ, κρυπτόλεξα, κατασκευές, επιτραπέζια παιχνίδια κ.λπ. Και διανθίζεται από ποιήματα, τραγούδια, εικόνες και φωτογραφίες από τον Κορμακίτη και από άλλα Μαρωνίτικα χωριά.

14. Sallu lli-klam u mallu l-xevanát ma lli-xrómata.

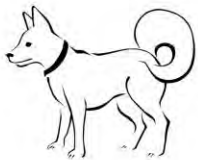
a. L-kilp o aħðar u aħmar.

b. Lli-xmar o asfar u isfet.

c. L-katt o azrak u aħðar.

γ. L-pakra e peða u sawta.

d. L-xantzir o aħmar u asfar.

* Live Game = Fi l-matras ya / u Practice = mpşal payt

11. Kşacu u laku allik ta enné laθos. Pacatén ɣottuon ɣost eħen santúk u ɣtupu l-sostó fi l-taraf tel kilme (mil, fi l-). Kaθe kilme liħa eħen ya ɣnayn laθi.

a. L-Kaysua pkyislaħ tattaxrop milli deca u tatrúħ illi-Mntine. _____

b. Miħħók mill Musio tel Kormatjiti fia knise. _____

c. Fi ll-ħkali fia ɣtir ɣevanát. _____

γ. Lli-θkyep tel Şetán enné fi lli-kámari şaytu. _____

d. Mitħák o jey mil knise u Xoðra pittistantru fill pape. _____

12. Xaltu!

* Live Game = Fi l-matras ya / u Practice = mpşal payt

Kşacu tattitcalm!

Lu sħune Fia ɣarr

Lu ɣava Fia ɣava

Lu moe Fia moe

Ana lini jejj

Kaysua liħa varak

Java cinti fia moyte

Ana lini moyte java cinti.

Xost il-malcap fia jejj

Ana lini jejj ɣost il-malcap

Live Game = Fi l-matras ya / u Practice = mpşal payt

M5.2
Lini ya Fia?

Οργάνωση προγραμμάτων εκμάθησης της ΚΑ

Η διδασκαλία μιας απειλούμενης με εξαφάνιση γλώσσας θέτει ένα σύνολο ερωτημάτων που θα πρέπει να απαντηθούν πριν αρχίσει ο σχεδιασμός του διδακτικού υλικού και η οργάνωση των προγραμμάτων εκμάθησης της γλώσσας. Δυστυχώς, τις περισσότερες φορές, η επείγουσα ανάγκη να αρχίσει η διαδικασία αναβίωσης μέσω της διδασκαλίας δεν αφήνει χρόνο για να τεθούν και να απαντηθούν τα πιο κάτω ερωτήματα παρά μερικώς.

- Ποια γλώσσα;
- Πού θα τη βρούμε;
- Ποιος θα τη διδάξει;
- Πώς θα τη διδάξει;
- Με τι μέσα θα τη διδάξει;
- Πού θα τη διδάξει;
- Με ποια μεθοδολογία θα τη διδάξει;
- Ως τι θα τη διδάξει;
- Ποιος θα αξιολογήσει το βαθμό επάρκειας και τα αποτελέσματα της διδασκαλίας;

- Ποιοι είναι δυνητικά οι μαθητές της γλώσσας;
- Πού θα τους βρούμε;
- Πώς θα τους προσεγγίσουμε;
- Πώς θα τους προσελκύσουμε;
- Τι αναμένουν από τη διδασκαλία;

Περισσότερα σε σχέση με το ζήτημα της αξιολόγησης της επάρκειας σε απειλούμενες γλώσσες βλ. [Καρυολαίμου, Μ., Σολωμού, Λ., Ζωνιάς Η., Βασίλη, Μ. 2020.](#) «Αξιολόγηση της επάρκειας και απειλούμενες γλώσσες η περίπτωση της κυπριακής αραβικής.» Πρακτικά του 3ου Διεθνούς Συνεδρίου Γραμματισμός και Σύγχρονη Κοινωνία: Ταυτότητες, Κείμενα, Θεσμοί. Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και Πανεπιστήμιο Κύπρου στη διεύθυνση: http://www.pi.ac.cy/pi/files/epimorfosi/synedria/literacy/2019/3rd_Lit_Con_Proceedings.pdf. 161-174; [Karyolemou, M. 2021.](#) “Teaching endangered languages of oral tradition: How and what to assess?” *Applied Linguistics* 2021:1-23. <https://doi.org/10.1093/applin/amab045>; [Karyolemou, M. 2021.](#) “MapCyArS 2017-2020. “Mapping Cypriot Arabic speakers: An investigation into linguistic demography and the sociolinguistic profile of Kormakiote Maronites.” *20 Years of Research at the University of Cyprus 2000-2020*. Nicosia: University of Cyprus editions. 53-70.

Προσφορά προγραμμάτων εκμάθησης της ΚΑ

Προγράμματα ενηλίκων

- **Απογευματινά μαθήματα για ενήλικες** στο πλαίσιο της δια βίου μάθησης στα Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων (ΥΠΠΑΝ στη Λευκωσία (από τον Οκτώβριο του 2013) και στη Λεμεσό (από τον Οκτώβριο του 2019, σε επίπεδα Α1, Α2 και Β1, μία φορά τη βδομάδα από τον Οκτώβριο έως τον Μάιο. *Αναβλήθηκαν λόγω της πανδημίας.*
- **Διαδικτυακά μαθήματα** στο πλαίσιο των επιμορφώσεων για τη δια βίου μάθηση του ΥΠΠΑΝ. Από τον Ιανουάριο μέχρι τον Μάιο του 2021. *Νέο!*
- **Μαθήματα ορθογραφίας** προς φυσικούς ομιλητές της ΚΑ που διοργανώνει το Γραφείο του Εκπροσώπου των Μαρωνιτών, μία φορά τη βδομάδα από τον Οκτώβριο μέχρι τον Μάιο. *Αναβλήθηκαν λόγω της πανδημίας.*
- **Διαδικτυακά μαθήματα για φοιτητές και νέους απόφοιτους** που χρηματοδοτεί το ΠΑΚ. Προσφέρονται από τον Οκτώβριο του 2021. *Νέο!*

Προγράμματα παιδιών

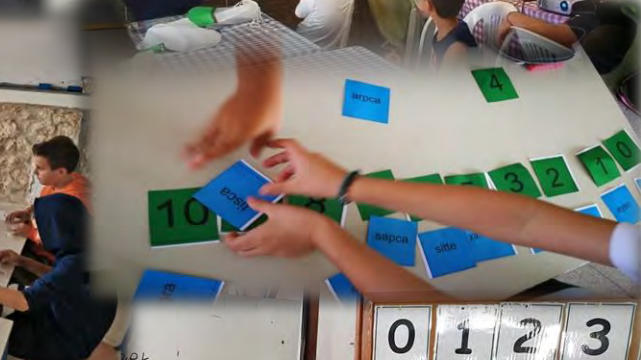
- **Απογευματινά μαθήματα για παιδιά** που προσφέρονται δωρεάν στο δημοτικό σχολείο Αγίου Μάρωνα (Λευκωσία) στο πλαίσιο του ολοήμερου σχολείου, επίπεδο Α1
- **Κυριακάτικα μαθήματα για παιδιά ηλικίας 9-12 χρόνων** που έχουν ήδη αρκετά καλή γνώση της ΛΚΑ. *Αναβλήθηκαν λόγω της πανδημίας.*
- **Μαθήματα για παιδιά επανεγκατεσταθέντων** που επέστρεψαν στον Κορμακίτη με τις οικογένειές τους το μετά το 2019. Η διοργάνωση ανήκει στο Γραφείο του εκπροσώπου των Μαρωνιτών. Τα μαθήματα γίνονται στον Κορμακίτη μία φορά την εβδομάδα από τον Οκτώβριο του 2019. *Αναβλήθηκαν λόγω της πανδημίας.*

Η Θερινή γλωσσική κατασκήνωση SannaKkamp

SannaKkamp ή Θερινή γλωσσική κατασκήνωση: εντατικό πρόγραμμα εκμάθησης της ΚΑ για παιδιά ηλικίας 6 έως 17 χρόνων που διοργανώνει το Γραφείο του εκπροσώπου των Μαρωικών κάθε Αύγουστο στον Κορμακίτη. Προσφέρεται από τον Αύγουστο του 2007 και συγκεντρώνει γύρω στα 80-90 κυρίως από τον Κορμακίτη αλλά και από τα υπόλοιπα μαρωνίτικα χωριά.

Το πρόγραμμα της SannaKkamp περιλαμβάνει εκτός από τα γλωσσικά μαθήματα, και ποικίλες άλλες δραστηριότητες εξοικείωσης με τα ήθη κα τα έθιμα της κοινότητας.

Νέες ευκαιρίες και προκλήσεις στη διάρκεια της πανδημίας

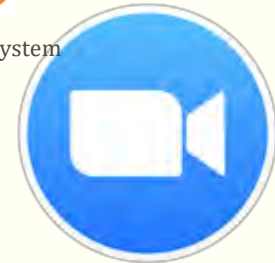
Νέο!

Οι περιορισμοί που υπήρξαν εξαιτίας της πανδημίας δεν επέτρεψαν τη διοργάνωση των Θερινών κατασκηνώσεων το 2020 και το 2021. Αποφασίστηκε λοιπόν να γίνουν τα μαθήματα διαδικτυακά.

Σηηηη e-kkamp2020

The Moodle logo features a black graduation cap above the word "moodle" in a bold, orange, lowercase sans-serif font.

Open Source Platform, multimodal learning management system

zoom

Cloud Platform for distant communication

3-7 Αυγούστου 2020, προσφορά διαδικτυακών μαθημάτων σε επίπεδο Α1, Α2 και Β1 για παιδιά και Α1 έφηβους

COVID-19

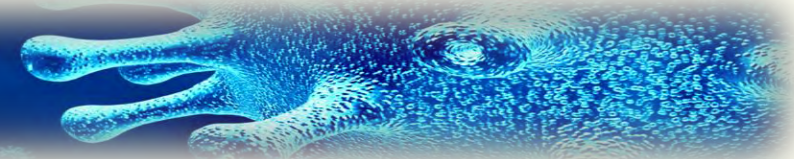
Νέες ευκαιρίες και προκλήσεις στη διάρκεια της πανδημίας

Ο αριθμός των εγγεγραμμένων στα διαδικτυακά μαθήματα υπήρξε εξαιρετικά χαμηλός, 23 παιδιά σε σύγκριση με 80-90 παιδιά ηλικίας 4-16 που εγγράφονται στη Θερινή κατασκήνωση όταν τα μαθήματα γίνονται στον Κορμακίτη

Παρά τον χαμηλό αριθμό των εγγεγραμμένων, ο απολογισμός της προσφοράς των διαδικτυακών μαθημάτων είναι θετικός για τους ακόλουθους λόγους:

- οι δάσκαλοι αποκτούν εμπειρία σε έναν νέο τύπο διδασκαλίας και αναπτύσσουν **νέες δεξιότητες**,
- οι **νεαροί ομιλητές** της γλώσσας με υποστηρικτικό ρόλο κατά τη διάρκεια των γλωσσικών κατασκηνώσεων, **αναλαμβάνουν κεντρικό ρόλο** λόγω της ικανότητάς τους να χειρίζονται τα τεχνολογικά εργαλεία. Οι μεγαλύτεροι σε ηλικία ομιλητές συχνά δεν είναι εξοικειωμένοι με την τεχνολογία και την εξ αποστάσεως διδασκαλία.
- **Νέο!** ευκαιρία προσέλκυσης **νέων ακροατηρίων** που δεν μπορούν να ενταχθούν στις υπάρχουσες δομές διδασκαλίας και διευκολύνονται με τη διαδικτυακή διδασκαλία. **Διαδικτυακά μαθήματα** για φοιτητές και νεαρούς απόφοιτους που προσφέρονται από τον Οκτώβριο του 2020 διαδικτυακά και επιχορηγούνται από το Πανεπιστήμιο Κύπρου,
- δυνατότητα να αξιολογήσουμε τη σχέση ανάμεσα σε **γλώσσα** και **έδαφος**.

COVID-19

Σχεδιασμός εικόνας ή κύρους

Ο σχεδιασμός εικόνας ή κύρους αφορά δράσεις που προβάλλουν την ιστορικότητα, χρηστικότητα, και πολιτισμική αξία της γλώσσας με απώτερο τρόπο να αποδομήσουν τους μηχανισμούς απαξίωσής της.

Σχεδιασμός κύρους ή εικόνας

Ο **σχεδιασμός κύρους ή εικόνας** έχει στόχο να αλλάξει προς το θετικότερο τον τρόπο με τον οποίο γίνεται αντιληπτή η ΚΑ και οι χρήστες της γλώσσας, να αποδομήσει στερεότυπα και μυθεύματα και να διορθώσει λανθασμένες εντυπώσεις και ιδέες σε σχέση με το στάτους, τη δομή ή τη χρήση της.

Ο σχεδιασμός κύρους ή εικόνας είναι **προϋπόθεση επιτυχίας** για όλα τα υπόλοιπα είδη σχεδιασμού και υπό κανονικές συνθήκες πρέπει να συνοδεύει κάθε δράση καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας αναβίωσης.

Στην περίπτωση της ΚΑ, ο σχεδιασμός εικόνας ή κύρους είχε τους ακόλουθους αποδέκτες:

1. την ευρύτερη κυπριακή κοινωνία που τις περισσότερες φορές αγνοεί την ύπαρξη της ΚΑ ή/και απαξιώνει τη χρήση της,
2. τα μέλη της κοινότητας (ομιλητές/τριες ή μη της γλώσσας) που συχνά διακατέχονται από συναισθήματα ντροπής ή ενοχής όταν τη χρησιμοποιούν (**auto-odi**),
3. την ακαδημαϊκή κοινότητα για θέματα περιγραφής και ανάλυσης της γλώσσα αλλά και για τις δράσεις και τη διαδικασία αναβίωσής της.

Ορισμένες από τις δράσεις που εμπíπτουν σε αυτό το είδος σχεδιασμού είναι:

Η δημιουργία και η προβολή μέσω του εθνικού τηλεοπτικού φορέα ολιγόλεπτων βίντεο για τη γλώσσα και τη διαδικασία αναβίωσης, η διδασκαλία ολιγόλεπτων μαθημάτων γνωριμίας με την ΚΑ (language tasters) στο πλαίσιο ευρύτερων εκδηλώσεων, συνεντεύξεις, συζητήσεις, παρουσιάσεις στο πλαίσιο ενημερωτικών εκπομπών, διαλέξεις, χρήση της γλώσσας σε τηλεοπτικές σειρές κ.λπ.

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου
Λευκωσία | 11-12 Οκτωβρίου 2019

**ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΕΙΛΟΥΜΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ
Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΑΡΑΒΙΚΗΣ**

Μαριλένα Καρολαίου | Λίζα Σολωμού

Ηλίας Ζωνιάς | Μάριος Βασιλή

FEL CONFERENCE XXII (2018)

Endangered languages and the land | Mapping landscapes of Multilingualism

University of Iceland | 23-25 August 2018

LANGUAGE REVITALIZATION, LAND AND IDENTITY IN AN ENCLAVED ARAB COM

Marilena Karyolemou

University of Leeuwarden, The Netherlands | 22-25 May 2019

**CYPRIOΤ ARABIC IN AN ERA OF GLOBALIZATION:
REVITALIZATION EFFORTS FOR A SEVERELY ENDANGERED LANGUAGE**

AUTHENTICITY AND PRESERVATION THROUGH LANGUAGE TEACHING: THE CASE OF CYPRIOT ARABIC

Marilena Karyolemou

UNIVERSITY OF CYPRUS

**LINGUISTIC AND CULTURAL CONTACT
IN THE EASTERN MEDITERRANEAN AND ADJACENT AREAS**

Nicosia 15 November 2019

GOETHE UNIVERSITY FRANKFURT

**LINGUISTIC AND CULTURAL CONTACT BETWEEN 'PERIPHERAL VARIETIES'
OF GREEK AND ARABIC IN CYPRUS**

Marilena Karyolemou
University of Cyprus

Marios Vassili
Ministry of Interior | Ministry of Education
Culture, Sports and Youth

**Assessment in Multilingual Contexts:
Trends & Challenges in Foreign Language Education**
Online International Colloquium

14:45-15:30 **Marilena Karyolemou**, Associate Professor, University of Cyprus
Translanguaging, bilingualism and language assessment: The case of Cypriot Arabic

Endangered languages: from documentation to revitalization | 23.04.2021

Marilena Karyolemou
University of Cyprus

Reviving Cypriot Arabic in the era of globalization?

Παγκόσμια ημέρα μητρικής γλώσσας. Μητρικές γλώσσες της Κύπρου
20 Φεβρουαρίου 2021 | 10:00-12:00

Κάνοντας τις αόρατες μητρικές γλώσσες, ορατές: η κυπριακή αραβική

Μαριλένα Καρολαίου

Panel 5: Linguistic endangerment in Southeast Europe

LANGUAGE REVITALIZATION AT THE PERIPHERY: CYPRIOT ARABIC IN THE 21st CENTURY

Marilena Karyolemou
University of Cyprus

Multilingualism and Language Learning in the Digital Era

Δημοτικό Σχολείο Αγίου Μάρωνα 2017

SANNA CAMP 2019

Θερινή Γλωσσική Κατασκήνωση 2019

Πανεπιστήμιο Κύπρου 2017

Δημοτικό Σχολείο Δροσιάς 2018

Επιμορφώσεις δασκάλων/φυσικών ομιλητών

Κορμακίτης 2019

Δημοτικό Σχολείο Δροσιάς 2018

Γραφείο Επιτρόπου Προεδρίας ΡΙΚ | Σποτ προβολής Θρησκευτικών Μειονοτήτων

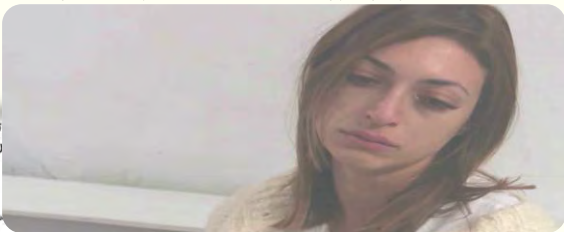
Πανεπιστήμιο Κύπρου Ευρωπαϊκή Ημέρα Γλωσσών 2017

Σεμινάριο σε καθηγητές και φοιτητές του Πανεπιστημίου της Χαϊδελβέργης - Μάρτιος 2017

Sigma TV | Ειδήσεις με τον Α. Δημητρόπουλο

Γαλάτεια, Παραγωγή Sigma TV

Ενημέρωση Πανεπιστημιακής κοινότητας & κοινού

